149. ÅRGANG • NUMMER 3 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • MARTS 2000

LIAHONA

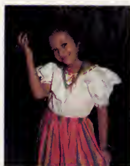

149. ÅRGANG • NUMMER 3 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • MARTS 2000

LIAHONA

PÅ OMSLAGET
På forsiden: Foto: Marty Mayo; Udsnit af *Lehi og hans folk ankommer til den nye verden*, af Clark Kelley Price. *Bagsiden:* Udsnit af *Lehi prædiker i Jerusalem*, af Del Parson. *Baggrund:* Maleri af Gary E. Smith.

***LILLE LIAHONAS* OMSLAG**
Íngrid elsker at klæde sig i flotte dragter og danse mexicanske folkedanse. Se »Íngrid Fabiola Martínez Barredo fra Tuxtla Gutiérrez i Mexico«, side 2. (Foto: Marvin K. Gardner).

ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

LILLE LIAHONA

SE *LILLE LIAHONA*, SIDE 6

SE SIDE 32

SE SIDE 14

SE SIDE 2

SE SIDE 30

MARTS 2000. 149. årgang. Nummer 3
LIAHONA 20983 110
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Marlin K. Jensen
Vejledere: F. Enzio Busche, John M. Madsen, Alexander B. Morrison

Curriculum Department:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Redaktionel leder: Richard M. Romney
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gordner
Assisterende chefredaktør: R. Val Johnson
Redaktør: Roger Terry
Assisterende redaktør: Jenifer Greenwood
Koordinator: Beth Doyley
Tidsskriftassistent: Konnie Shokespeor

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Seniordesigner: Sharri Cook
Designere: Thomas S. Child, Todd R. Peterson
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Kari A. Couch, Denise Kirby, Jason L. Mumford, Deena L. Sorensen
Digital Prepress: Jeff Martin

Abonnementsafdeling:
Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Liahona:
Redaktør: Svend Aage Andersen
Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51
Kirkenyt: Lene Henriksen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Nordisk Servicekontor, Utlandogatan 24, S-412 80 Göteborg. Tlf 0046- 31 77 88 976. Fax 0046-31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 85 pr. år (inkl. moms og porto) betales direkte i menigheden under »Andet«. Skriv: »Liahona«.

Indsend manuskripter og spørgsmål til *Liahona*, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, eller med e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org.

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas« eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bulgarsk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fijiansk, finsk, fransk, haitisk, hiligaynon, hollandsk, ilokano, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, lettisk, litauisk, malagassisk, mongolsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

© 2000 Intellectual Reserve, Inc. Alle rettigheder forbeholdes. Printed in the United States of America.

For readers in the United States and Canada:
March 2000 vol. 149 no. 3. LIAHONA (USPS 311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

LIAHONA HJÆLPER HJEMMELÆRERNE

Jeg var meget taknemlig for fotografiet på forsiden af septembernummeret i 1998. Med *Liahona* (spansk) i hånden gik jeg ind til min mand og viste den til ham. »Hvad ser du her?« spurgte jeg.

Han så på den og svarede: »En far, der ordner en køkkenvask.« »Se bedre efter,« sagde jeg. Og så opdagede han, at det var hjemmelærere, der var på besøg, og de var ankommet lige i rette øjeblik til at hjælpe en søster i nød.

Jeg synes, at I skal vide, at det nummer hjalp min mand meget. Han er ældsternes kvorumspræsident i vores ward. Han tog et stykke papir og skrev, hvad han skulle gøre, for at give sine hjemmelærerpar nye opgaver. Jeg så ham også holde møde med sine rådgivere for at planlægge besøg. Men vigtigst af alt, han tog sig tid til at udføre sin egen opgave som hjemmelærer.

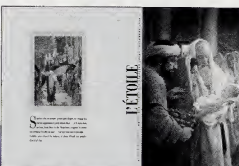
Jeg ved, at min himmelske Fader lever, og at *Liahona* er en af de måder, hvorpå han fortæller os det, vi skal vide.

Patricia Arias de Moreno,
Vista Alegre Ward,
Surco Stav i Lima i Peru

BUDSKABERNE HJÆLPER OS MED AT VÆRE TRO

Jeg tilhører en lille gren i en lille by i provinsen La Pampa i Argentina. Hele min familie er medlemmer af Kirken, og vi nyder at læse *Liahona* (spansk). Det er ikke let at være medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, hvor vi bor, men tidsskriftets inspirerede budskaber hjælper os til at være tro mod evangeliet. *Liahona* er en velsignelse for os. Tak, fordi I gør det muligt for os at læse de levende profeters ord.

Diana de Vidal,
Realico Gren,
Santa Rosa Stav i Argentina

TIDSSKRIFTET GIVER STYRKE OG GLÆDE

Hver måned venter jeg med længsel på det næste nummer af det franske magasin. Decembernummeret 1998 var særligt inspirerende. Tidsskriftet giver mig den styrke, jeg har brug for. Jeg var 56 år, da jeg lærte Kirken at kende, og trods nogle prøvelser efter min omvendelse til Kirken har jeg mødt så meget kærlighed, at jeg i dag tror, at jeg ved, hvor højt vor himmelske Fader elsker os. Jeg forbereder mig på at tage til templet i Zollikofen, og jeg vil gerne takke jer for dette vidunderlige tidsskrift, som giver mig så megen glæde.

Simone Czaplicki,
Fribourg Gren,
Geneve Stav i Schweiz

Behovet for balance i vores tilværelse

Præsident James E. Faust
Andenrådgiver i Det Første Præsidentskab

Mange mennesker i dag er kun optaget af enkelte mærkesager, og de bedømmer politiske kandidater og sager ud fra dette synspunkt. I Kirken er der også nogle, der sætter et princip eller en fase af evangeliet over alle andre.

Den kloge Job sagde: »Gid Gud ville veje mig på retfærdighedens vægt, for så ville han erkende min uskyld« (Job 31:6). Når vi anvender en retfærdig vægt, vil vi blive dømt på samme måde, for den dom, vi dømmer med, skal vi selv dømmes med.

Frelseren sagde:

»Døm ikke [uretfærdigt], for at I ikke selv skal dømmes.

For den dom, I dømmer med, skal I selv dømmes med, og det mål, I måler med, skal I selv få tilmålt med« (Matt 7:1–2; se Joseph Smiths oversættelse af Matt 7:1–2).

I de senere år virker det, som om der er mange, der bruger deres liv på at protestere. Måske har de gjort det, fordi de har følt sig underkuet eller har

Når vi anvender en retfærdig vægt, vil vi blive dømt på samme måde, for som vi dømmer, skal vi selv dømmes. Frelseren sagde: »Døm ikke [uretfærdigt], for at I ikke selv skal dømmes.«

TIL VENSTRE: *BJERGPRÆDIKENEN*, AF CARL BLOCH, GENGIVET MED TILLADELSE FRA NATIONALHISTORISK MUSEUM I HILLERØD; TIL HØJRE: FOTO: ROBERT CASEY

haft et ønske om at skabe forandringer eller også har de handlet ud fra selviske motiver, i håb om at tiltrække sig opmærksomhed. Nogle af de protesterende har sagt, at de har gjort det for at opnå frihed – frihed fra traditioner, frihed fra moral, frihed fra alle samfundets hæmmende standarder, frie fra stat og lov. Nogle har været fantastisk selvcentrerede. Som Harry Emerson Fosdick (1878–1969) bemærkede, så har de »vaner, der binder dem, sygdomme, der forbander dem, og knuste omdømmer, som tilintetgør dem.«

De, der er bukket under for den slags personlige katastrofer, opdager ofte, at der er kommet ubalance i deres tilværelse. Mange mennesker bruger alt for meget værdifuld energi på at protestere over reglerne. Eftersom de ikke har sat reglerne, føler nogle, at de ikke bør begrænses af dem. Andre afprøver grænser for at se, hvor meget de kan slippe af sted med. Nogle mener, at de på en eller anden måde bliver stærkere og mere uafhængige af at bryde reglerne. De, der kæmper mod reglerne, bruger meget tid og energi på at udtrykke uafhængighed i deres søgen efter en identitet. Og når de er nået tilstrækkelig langt ud af den kurs, opdager de, at den ikke fører til frihed, men til slaveri.

Talenter, talegaver og dyrebar tid spildes på at svømme mod strømmen. Jeg tøver ikke med at sige, at unge mænd bliver bedre til at udtrykke sig ved at øve en flittig indsats i klasselokalet eller på boldbanen, end ved at bruge tid på bander eller umoralsk adfærd. Unge kvinder kan opnå en stærkere identitet og gøre sig bedre bemærket ved at udmærke sig i skolen eller udtrykke sig i kunst, end ved at klæde sig uanstændigt.

Der er tidspunkter, hvor vi hver især må være beslutsomme og stå fast på det, vi ønsker at bevare eller ændre, hvis vi skal beholde vores selvrespekt og ikke være som »siv, der svajer for vinden« (Matt 11:7). Vi må vise vores ståsted i livets store spørgsmål om moral og ikke kæmpe for ubetydelige sager, så vi virker excentriske, uligevægtige eller umodne. Vi mister troværdighed og styrke og risikerer at blive vejet på en skæv vægt, når vi som Don Quixote »jager efter vindmøller«.

Der venter hver af os store velsignelser, når vi træffer de rette moralske valg. Det er meget lettere for dem, der har en retfærdig balance i livet, at følge »Helligåndens ledelse« (Mosiah 3:19). Så kan vi lægge det naturlige menneskes karaktertræk bag os og blive mere oplyst. Alma rådede sine brødre til ikke at »stride mod den Helligånd« (Alma 34:38). Helligåndens gaver har særlig styrke for dem, der studerer og lærer. » ... han skal lære jer alt og minde jer om alt« (Joh 14:26). Ja, »den Helligånden skal være din stadige ledsager« (L&P 121:46).

Hvordan virker Helligåndens vidunderlige gaver? Ældste Parley P. Pratt (1807–1857) fra De Tolv Apostles Kvorum har sagt: »Den skærper alle intellektets evner; øger, forstørrer, udvider og renser alle de naturlige lidenskaber og følelser og tilpasser dem, ved visdommens gave, til deres rette brug ... Den fremmer dyd, venlighed, godhed, ømhed, mildhed og barmhjertighed. Den udvikler skønhed, form og træk hos mennesker ... Den udvikler og skærper menneskets fysiske og intellektuelle evner. Den styrker og opkvikker nerverne. Kort sagt kan man sige, at den er marv i knoglerne, glæde i hjertet, lys i øjnene, skøn musik i ørerne og hele legemets liv.« Mennesker, der nyder disse gaver, har »strålende ansigter« og deres nærhed føles som »en varm glød af ren glæde og venlighed«.[1]

En vigtig del af evangeliets budskab er, at vi ikke skal være for stivsindede: Vi skal være åbne, udvikle tolerance og ikke være dømmesyge. Da jeg virkede som advokat, erfarede jeg, at vi ikke altid sidder inde med alle kendsgerninger. Der syntes altid at være mindst to sider af enhver sag. Alt er ikke bare sort og hvidt. Frelserens råd til De Tolv lød: »Se, jeg sender jer ud som får blandt

ELEKTRONISK BILLEDBEHANDLING: PAT GERBER

Unge mænd bliver bedre til at udtrykke sig ved at øve en flittig indsats i klasselokalet eller på boldbanen, end ved at bruge tid på bander eller umoralsk adfærd.

ulve. Vær derfor snilde som slanger og enfoldige som duer« (Matt 10:16).

Det er ikke altid let at opnå den rette balance. Udover det vi læser i avisen, kan vi hente hele verdens problemer ind i vores stue i klare farver. Vi har også vore egne op- og nedture og udfordringer. Livets pres er reelt og ret konstant.

Men der findes et forsvar mod modgangen, nemlig humor. En tænksom mand sagde engang: »Der findes intet forsvar mod modgang, der er så effektivt som en indgroet sans for humor.«[2]

Igennem mange år, når jeg har velsignet nyfødte børn, deriblandt mine egne, har jeg velsignet dem med humoristisk sans. Det gør jeg i håb om, at det vil værne dem mod at blive for snæversynede, at det vil give dem balance i tilværelsen, og at situationer og problemer og vanskeligheder ikke skal tynge for meget.

For mange år siden skulle en skilsmissesag for retten i en retssal i Utah. En af sagens advokater trådte rasende og indigneret op i vidneskranken og fortalte retten, at manden og hustruen havde bilagt deres stridigheder natten før. Han sagde, at på grund af denne forsoning var hans modpart uhæderlig, uretfærdig og uetisk, når han nu alligevel bragte sagen for retten.

Dommeren vendte sig mod den anden advokat og spurgte, om han ville indtage vidneskranken og forsvare

Udvikling af humoristisk sans kan hjælpe os til at finde vores egen identitet. Det er vigtigt, at vi alle lærer at le ad os selv. Vore ledere har vist, at man kan have både tro og humor.

sig mod anklagerne. Den udskældte advokat, der var en klog og erfaren sagfører, sagde: »Næ nej, hr. dommer, jeg vil ikke i vidneskranken. Sæt han beviser alle sine påstande om mig.« Alle i salen brød ud i latter, stemningen mildnedes, og alt blev hurtigt sat i rette perspektiv.

Thomas Carlyle (1795–1881) udtalte: »Sand humor udspringer mere fra hjertet end fra hovedet. Den udtrykker ikke foragt, men selve dens kerne er kærlighed. Den kommer ikke til udtryk i latter, men i stille smil, som går meget dybere.«[3] Og Abraham Lincoln (1809–1865) sagde engang: »Med det store pres, der hviler på mig nat og dag, ville jeg dø, hvis jeg ikke kunne le.«[4]

At udvikle humoristisk sans kan også hjælpe os til at finde vores egen identitet. Unge mennesker, der stræber efter at finde ud af, hvem de virkelig er, tvivler ofte på deres evne til at møde og tackle de udfordringer, som møder dem og som venter forude. De vil opdage, at det er lettere at køre hen over bumpene og finde deres identitet, hvis de udvikler det gode humør, som falder dem naturligt. Det er vigtigt, at vi alle lærer at le ad os selv.

En vigtig dimension i det at lære at le ad os selv er, at undgå at være bange for at begå fejl. Da jeg var biskop, ville vi gerne have et wardskor. Vi havde en god korleder, bror Anderson. Men han bad mig om at synge i koret. Jeg følte, at jeg for at støtte bror Anderson og de

andre, burde synge sammen med dem. Men det gik helt galt.

Bror Anderson holdt meget af at opfordre kormedlemmer til at udvikle deres talenter ved at synge soloer. En søndag under korøvelsen bad han mig om at synge en lille solo. Jeg havde svært ved at sige nej, mens hele koret hørte på det, så da koret sang under nadvermødet, forsøgte jeg at synge solostemmen. Jeg var så bange, at papiret skælvede i min hånd, og jeg kunne knap holde på det. Jeg følte mig pinlig berørt og ydmyget. Min maske af værdighed var væk.

Da jeg gik ned ad mellemgangen efter mødet, blev jeg mødt med varme smil og forståelse og støtte. En eller anden sagde: »Biskop, det gjorde os godt at se dig bange.« Den dag blev biskoppen mere menneskelig.

Vore ledere har vist, at man sagtens kan have både tro og humor. Det siges om præsident Heber C. Kimball (1801–1868), at han bad og talte med Gud »som en mand taler med en anden« (Abraham 3:11). Men »ved en bestemt lejlighed, hvor han var i færd med at opsende en bøn for nogle af sine medskabninger, forbløffede han dem, der knælede sammen med ham, ved at bryde ud i højlydt latter midt under bønnen. Han genvandt hurtigt fatningen og alvoren og sagde undskyldende: ›Herre, jeg kommer til at le, når jeg beder for nogle bestemte mennesker.‹«[5] Denne humor var ikke tabt på hans barnebarn præsident Spencer W. Kimball (1895–1985).

En anden, som besad humor og begejstring, var ældste LeGrand Richards (1886–1983) fra De Tolv Apostles Kvorum. En dag kiggede en stavspræsident ind på mit kontor for at tale med mig. På vej ud kiggede han ind til ældste Richards, som skulle besøge hans stav en eller to uger senere. Han spurgte: »Hvordan har du det, bror Richards?« Den store apostel sagde: »Tja, præsident, det skal jeg sige dig. Min krop, det hus, jeg bebor, er gammelt og skrøbeligt.« Og så tilføjede han med styrken af sine 95 leveår: »Men der er stadig fut i den rigtige LeGrand Richards!«

Humoristisk sans hjælper os også til at finpudse vore talenter. Et af de talenter, som vi bør udvikle, er evnen til at føle med andre, og det omfatter evnen til at række ud og røre andres hjerter. Når vi lærer ikke at frygte, kan vi vække kærlige følelser for andre. Ved Helligåndens hjælp udvikles vore talenter.

Balance betyder for en stor del, at man er klar over, hvilke ting der kan ændres, at man kan sætte dem i rette perspektiv og vide, hvilke ting der ikke ændrer sig. Og balancen ligger også i vores indstilling. Må vi have den indstilling, at vi er villige til at opnå balance og visdom og forståelse i alt, hvad vi gør. ☐

NOTER:

1. *Key to the Science of Theology*, 1877, s. 101–102.
2. Thomas Wentworth Storrow Higginson, citeret i *The New Dictionary of Thoughts*, 1961, s. 283.
3. Citeret i Burton Stevenson red., *The Home Book of Quotations*, 1934, s. 938.
4. Citeret i *The New Dictionary of Thoughts*, s. 283.
5. Orson F. Whitney, *The Life of Heber C. Kimball*, 1992, s. 427.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Det er vigtigt for vores personlige velbefindende at finde en retfærdig balance i tilværelsen.

2. Når vi træffer de rette valg, er det lettere for os at følge »den Helligånds ledelse« (Mosiah 3:19), som vil hjælpe os til at bevare balancen.

3. Balance betyder for en stor del, at man er klar over, hvilke ting der kan ændres, at man kan sætte dem i rette perspektiv og vide, hvilke ting der ikke ændrer sig.

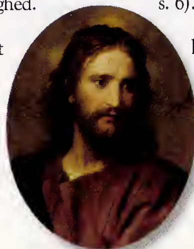
4. Det er lettere at køre hen over livets bump, hvis vi udvikler humor og lærer at le ad os selv.

5. Balancen ligger i vores indstilling, som kan formes af vore retfærdige ønsker og bøn til vor himmelske Fader.

FOTO: JERRY GARNS; ELEKTRONISK BILLEDBEHANDLING: PAT GERBER

Stræb efter det ypperlige

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt: »Det er beslutningens store time for enhver af os. For mange er det en tid, hvor man begynder på noget, der vil vare ved resten af livet. ... Hæv jer til et højere niveau af åndelig, mental og fysisk ypperlighed. Det kan lade sig gøre. Du er måske ikke et geni. Måske savner du visse færdigheder. Men mange af os kan gøre mere, end vi gør nu. Vi er medlemmer af denne storslåede Kirke, hvis indflydelse mærkes over hele verden. Vi er folk, der lever både i nuet og i fremtiden ... Vær ypperlige« (»Stræb efter det ypperlige«, *Liahona*, september 1999, s. 6). Det følgende er beretninger om unge, der har opnået ypperlighed i deres liv ved at stræbe efter at følge Frelseren Jesu Kristi eksempel og efterleve hans evangelium.

Kig og se

Shane Wise, som fortalt til Christie Giles

Er han da ikke klar over, at vi kommer for sent til en aftale med den bedste familie, jeg nogensinde har undervist? skreg det i mit hoved, mens jeg vendte min cykel. Jeg var missionær i Taipei-missionen i Taiwan, og min nye kammerat ældste Loo sakkede som sædvanlig bagud.

Jeg så, at han var i færd med at tale til en kvinde, der vredt havde en kæp i den ene hånd, mens hun med den anden holdt fat i en lille, klynkende dreng. Jeg lyttede, mens ældste Loo overtalte hende til ikke at prygle drengen. Hun gik derfra uden kæppen.

Da vi endelig nåede frem til vores bestemmelsessted, belærte min kammerat familien om »det første og største bud«, at elske Herren. »Men der er et andet, som står lige med det,« læste han. »Du skal elske din næste som dig selv« (Matt 22:38–39).

Det gippede i mig. Skønt jeg havde underviste i denne lektion mange gange, var det, som om jeg hørte skriftstedet for første gang. *Jeg ville jo også have hjulpet den lille dreng, hvis vi ikke havde været forsinkede*, tænkte jeg. Men jeg kunne ikke overbevise mig selv.

Efter den smukke lektion om ofre og tjeneste kørte vi videre til vores næste aftale. Men inden vi var nået ret langt, opdagede jeg, at jeg igen var alene. Ældste Loo hjalp en fuld mand, der havde smadret sin motorcykel.

Mens vi cyklede langsomt gennem en travl markedsplads, stoppede min kammerat igen. Jeg så til, mens han knælede ned ved siden af et grædende barn, som tilsyneladende var kommet væk fra sine forældre. Barnets øjne var røde og ophovnede, og hans ansigt var strimet af tårer. Vi kørte ikke videre, før ældste Loo havde fået nogle folk til at love, at de nok skulle finde drengens forældre.

UDSNIT AF *KRISTUS OG DEN RIGE UNGE MAND*, AF HEINRICH HOFMANN; ILLUSTRERET AF BRIAN CALL

Jeg kørte tavst efter ham, mens tankerne fór gennem mit hoved. *Hvorfor havde jeg ikke bemærket den grædende dreng? Eller motorcyklisten? Hvorfor så han det, jeg overså?*

Og så slog det mig. Han så muligheder for at tjene, fordi han kiggede efter dem. Han sakkede ikke bagud, fordi han bare nød landskabet. Han kiggede efter folk i nød.

Jeg spekulerede på, hvad jeg ville se, hvis jeg virkelig kiggede efter.

Næste morgen fór jeg ikke af sted foran min kammerat. Vi kørte side om side, mens vi kiggede, lyttede og var parat til at tjene.

Når jeg siden da har følt, at ingen har brug for min hjælp, så har jeg sat farten ned og kigget efter. Det er utroligt, hvad jeg får øje på.

En studieplan

Anna Albano

Da jeg var blot fem år gammel, sagde min far, at han var imponeret over mine kladdehæfter fra første klasse. Han sagde, at jeg skulle benytte enhver lejlighed til at lære. Da han døde kort efter, var det sidste gang, jeg så min far rigtig tilfreds med mig. Som følge deraf har jeg altid studeret for min egen skyld, men også for min fars.

Mange år senere, da jeg gik på universitetet, sled jeg i det og nød mine studier. Da jeg blev døbt som medlem af Napoli Centro Gren i Italien, var min glæde fuldkommen. Jeg havde fundet den sandhed, jeg altid havde søgt efter. Jeg tilbragte mange dejlige timer med at læse i Mormons Bog, andre skrifter og *Liahona* (italienske). Jo mere jeg studerede disse inspirerede værker, desto større blev mit ønske om at lære. Hvilken stor glæde fandt jeg ikke i studere evangeliet! Jeg elskede at efterleve budene i praksis og at gå ud som besøgslærerinde og hjælpe missionærerne.

Men mens min søgen efter åndelig lærdom øgedes, haltede mine universitetsstudier bagefter. Jeg dumpede endda til et par eksaminer, fordi jeg ikke havde studeret nok. Da min mor, som ikke var medlem af Kirken, fandt ud af, at jeg havde ændret vaner, sagde hun: »Nu er det nok med den Kirke! Nu er det nok med de mormoner!«

Hendes ord sårede mig. Min adfærd var jo ikke Kirkens skyld. Fejlen var min. Jeg skammede mig over at være sådan et dårligt eksempel for min mor.

Jeg vidste, at mine universitetsstudier var vigtige, men jeg kunne ikke opgive det studium, der glædede min sjæl sådan. Hvad skulle jeg gøre? Jeg henvendte mig til Gud i bøn. Endelig, efter mange bønner, modtog jeg et svar.

I dag ligger der to stabler bøger på mit bord. Til højre ligger skrifterne og det nyeste nummer af *Liahona*. Til venstre ligger bøgerne til min næste eksamen. Hver dag begynder og afslutter jeg mine studier med et skriftsted. Jeg har sat en fast tidsplan, hvor jeg belønner mig selv med en artikel fra Kirkens tidsskrift eller et kapitel i Mormons Bog under mine pauser fra studierne.

Det har lært mig en lektie. Vi bør udvikle os selv i *alle* gode ting, så vi kan være gode eksempler og tjene andre. Jesus selv »gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker« (Luk 2:52).

Jeg vil holde fast ved min studieplan, så jeg altid kan holde mig nær Herren og finde måder, hvorpå jeg kan tjene ham i alle mine aktiviteter – både åndelige og timelige.

Tilpasning

Jennifer Parry

Mens jeg lå i sengen på mit motelværelse og så frem til næste dags statsmesterskab i terrænløb, kæmpede jeg med alle de følelser, en 16-årig oplever. Jeg følte, at jeg løb dårligere end tidligere år. Jeg følte mig grim. Det, at jeg aldrig havde haft en kæreste eller været ude med en dreng, gjorde, at jeg følte mig endnu mere usikker. Jeg ville så gerne føle mig accepteret.

Jeg var gået tidligt i seng, og mine holdkammerater troede, at jeg sov. Jeg hørte dem fnise, da de puffede til min skulder og sagde: »Her, Jenny. Drik lidt vand.« Jeg kunne tydeligt lugte, at det ikke var vand.

Jeg blev vred på disse »venner«, fordi de ville lave numre med mig. Hvor dum troede de, at jeg var? Jeg var bange for, at de måske ville tvinge spiritussen ned i halsen på mig. Jeg længtes efter min trygge familie, men det virkede barnligt for en på min alder.

Tusinder af spørgsmål fór gennem mit hoved. *Hvis jeg drikker, bliver jeg så optaget i den populære kreds? Vil spiritus gøre mig smuk? Vil den give mig en kæreste? Vil det gøre mig i stand til at løbe hurtigere eller måske vinde løbet i morgen?*

Jeg kendte svarene på de spørgsmål. Jeg sagde meget bestemt: »Nej. Det er ikke vand. Jeg drikker det ikke.«

Selv om begge pigerne vandt over mig i løbet næste dag, vidste jeg, at jeg havde vundet et langt vigtigere løb i Herrens øjne.

Busturen hjem syntes uendelig lang. Jeg glædede mig til at komme hjem til min familie og fortælle min mor, hvad der var sket.

Ved aftensmaden næste dag gav mor mig en gave. Mine fem søskende kiggede på, mens jeg pakkede den ud. Gaven var et tegn på, at min familie var stolt af min beslutning om at efterleve visdomsordet.

Ved aftensmaden den aften fik min familie mig til at føle mig talentfuld, smuk og accepteret – en accept, som jeg måske aldrig finder i skolen eller på et terrænløberhold.

Forberedelser til livets storme

Anja Müller

I Nordtyskland, hvor jeg bor, havde vinterens snestorme ladet vente på sig. Så jeg bed ikke særlig mærke i vejrudsigtens snevarsling den morgen. *Hvis vejret skulle slå om, så er jeg jo nok nået hjem.* Jeg skyndte mig ud for at nå bussen – uden at være varmt klædt på.

Da skolen var færdig, sneede det voldsomt, og da jeg steg af bussen, skulle jeg cykle resten af vejen hjem. Jeg var

vred på mig selv, fordi jeg havde ignoreret vejrudsigten i radioen.

Den bidende østenvind blæste imod mig, og små snefnug slog mod mit ansigt som tusinder af nåle. Den isnende kulde krøb ind over min krop. Hjemturen var ikke alene vanskelig, men også smertefuld.

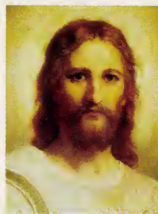
Da jeg endelig nåede hjem, skiftede jeg tøj og kiggede på snestormen fra mit varme værelse. Det slog mig, at livet kan sammenlignes med min oplevelse den dag.

Vi ved, at til tider vil vores tro og lydighed blive sat på prøve, men nogle gange ignorerer vi alligevel advarslerne og forbereder os ikke godt nok til at kunne modstå fristelserne. Jeg ved af personlig erfaring, at vi kan befinde os i en ubehagelig situation hurtigere, end vi aner. Åndelig forberedelse hjælper os til at vide, hvad vor himmelske Fader forventer af os, og forberedelsen gør det muligt for vores ånd at styre vores krop, når vi bliver fristet. Forberedelse er langt bedre end at måtte opleve syndens smerte.

Vi bør hver især berede os på livets kommende storme, selv når vi endnu ikke kan se dem ude i horisonten. □

Det, der vej

FORSKELLIGHED OG VALG HØRER IKKE TIL DET, DER VEJER TUNGEST I LOVEN. DE TUNGTVEJENDE TING, DER FØRER OS FREM MOD VORES MÅL OM EVIGT LIV, ER KÆRLIGHED TIL GUD, LYDIGHED MOD HANS BUD OG ENIGHED I UDFØRELSEN AF HANS KIRKES VÆRK.

er tungere

Ældste Dallin H. Oaks
De Tolv Apostles Kvorum

I Matthæusevangeliet findes Frelserens fordømmelse af de skriftkloge og farisæerne: »I giver tiende af mynte, dild og kommen, men I forsømmer det i loven, *der vejer tungere*, ret og barmhjertighed og troskab. Det ene skal gøres og det andet ikke forsømmes« (Matt 23:23; fremhævelse tilføjet).

Jeg vil gerne tale om nogle af de ting, »der vejer tungere«, som vi måske overser, hvis vi fokuserer udelukkende på det, der betyder mindre. De tungtvejende ting, som jeg taler om, er egenskaber som tro og den kærlighed til Gud og hans værk, som vil føre os fremad mod vores evige mål.

Når jeg nu taler om det, der vejer tungere, vil jeg gerne stille vores endelige mål om evigheden op i kontrast til de jordiske metoder eller kortsigtede planer, som vi bruger for at nå dem. Apostlen Paulus beskrev forskellen mellem jordisk og himmelske perspektiv med følgende ord: » ... for vi ser ikke på det synlige, men på det usynlige; det synlige varer jo kun en tid, det usynlige evigt« (2 Kor 4:18).

Hvis vi koncentrerer os for intenst om vores letfattelige jordiske metoder eller hensigter, kan vi tabe vore evige mål af syne, det, som apostlen kaldte »det usynlige«. Hvis vi gør det, kan vi glemme, hvor vi burde være på vej hen og, set i evigt perspektiv, stå i stampe. Vi forbedrer ikke vores stilling i evigheden ved blot at flyve længere og hurtigere i det jordiske liv, men ved bevidst at bevæge os i den rigtige retning. Som Herren har formanet os i en nutidig åbenbaring: »... det, som Ånden vidner for jer, netop det vil jeg, at I skal gøre i hjertets hellighed og vandre retskaffent for mig og *tænke over jeres frelses mål*« (L&P 46:7; fremhævelse tilføjet).

Vi må ikke forveksle midlet med målet. Køretøjet er ikke destinationen. Hvis vi taber vore evige mål af syne, vil vi måske mene, at det vigtigste er, hvor hurtigt vi kører, og at enhver vej vil føre os til vores mål. Apostlen Paulus beskrev denne indstilling som at have »nidkærhed for Gud, men uden forstand« (Rom 10:2). Nidkærhed er en metode, ikke et mål. Nidkærhed – selv nidkærhed for Gud – skal udøves med forstand og kundskab om Guds bud og hans plan for sine børn. Med andre ord må det, der vejer tungere ved de evige mål, ikke fortrænges af den jordiske metode, hvor fremragende den end måtte være.

Foreløbig har jeg talt generelt. Nu vil jeg give tre eksempler.

FOTO: MICHAEL MCCONKIE; *KRISTI BILLEDE*, AF HEINRICH HOFMANN

FAMILIEN

Alle sidste dages hellige forstår, at det at have en evig familie er et evigt mål. Ophøjelse er et familieanliggende, som ikke kan opnås uden for den evige ægteskabspagt, som gør fortsættelsen af herlige familiebånd mulige. Men det betyder ikke, at alt hvad der har med jordiske familier at gøre, er et evigt mål. Der er mange kortsigtede mål forbundet med familier – såsom familiefællesskab eller familiesolidaritet eller kærlighed – som er metoder, men ikke de evige mål, som vi stræber efter mere end noget andet. For eksempel er familiesolidaritet i udførelsen af onde gerninger tydeligvis ikke en dyd. Det samme gælder familiesolidaritet, som går ud på at dække over og videreføre onde skikke som misbrug.

Formålet med jordiske familier er at sætte børn i verden, at lære dem, hvad der er rigtigt, og at forberede alle familiens medlemmer på at blive ophøjet i evige familieforhold. Evangeliets plan omfatter den form for familiestyrelse, disciplin, solidaritet og kærlighed, som tjener disse overordnede mål. Men selv kærligheden til familiens medlemmer er underlagt det overordnede, første bud, som er kærlighed til Gud (se Matt 22:37–38), og Frelserens formaning: »Elsker I mig, så hold mine bud« (Joh 14:15). Som Jesus sagde: »Den, der elsker far eller mor mere end mig, er mig ikke værd, og den, der elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd« (Matt 10:37).

Ophøjelse er et familieanliggende, der ikke er muligt uden for den evige ægteskabspagt, som muliggør en fortsættelse af de herlige familieforhold.

FOTO: WELDEN C. ANDERSEN; *LILLE BILLEDE:* FOTO: JERRY GARNS

VALG ELLER HANDLEFRIHED

Mit næste eksempel i dette budskab om det, der vejer tungere, er valgets eller handlefrihedens rolle.

Få filosofier har større mulighed for at føre os på vildspor end tanken om, at valg eller handlefrihed er et mål i sig selv. For sidste dages hellige er den mulige forvirring til dels et resultat af den kendsgerning, at handlefrihed – retten til at vælge – er et grundlæggende princip for det jordiske liv. Uden denne dyrebare gave fra Gud kunne vi ikke opnå hensigten med det jordiske liv. For at sikre vores handlefrihed i dette liv, udkæmpede vi det store slag, som Johannes Åbenbaring kalder »krig i himlen«. Denne førjordiske kamp endte med, at djævelen og hans engle blev kastet ud af himlen og nægtet muligheden for at få et fysisk legeme her på jorden (se Åb 12:7–9).

Men vi vandt krigen om at sikre handlefriheden. Prøven i denne jordiske efterkrigstilstand drejer sig ikke om at sikre handlefriheden, men om at anvende den – til at vælge godt fremfor ondt, så vi kan opnå vore evige mål. I dette liv er handlefrihed en metode, ikke et mål.

Selvfølgelig må vi i dette liv stadig træffe mange beslutninger om, hvilke restriktioner eller konsekvenser der skal pålægges vore valg. Men de beslutninger henhører under overskriften frihed, ikke handlefrihed. Mange forstår ikke den vigtige kendsgerning. Det er vores ansvar, at anvende vores handlefrihed i en verden fuld af valg. Det nytter ikke at lade, som om vores handlefrihed er taget fra os, når vi ikke kan udøve den uden ubehagelige konsekvenser.

Eftersom valg er en metode, kan valg benyttes til både godt eller ondt i enhver sag, og vores valg kan tjene forskellige mål. De, der derfor betragter friheden til at vælge som et mål i sig selv, kan let henfalde til at forsvare et hvilket som helst valg. »Valg« kan endda blive et slogan til at retfærdiggøre et bestemt valg. Der er for eksempel dem, der i dag siger, at de er for fri abort, hvilket vil sige, at de er imod alle lovmæssige begrænsninger af en kvindes ret til at abortere et foster.

Som ung advokat for mere end 30 år siden udgav jeg en af de første artikler om de juridiske konsekvenser ved abort. Siden da har jeg været en informeret iagttager af nationens debat og den amerikanske højesterets uheldige afgørelser i forbindelse med den såkaldte »ret til abort«. Jeg har været fascineret af, hvor snedigt de, der har stræbt efter og som nu forsvarer legal abort, har fået emnet væk fra debatten om de moralske, etiske og lægelige argumenter for og imod begrænsning af abort og i stedet fokuseret debatten på emnet valgfrihed. Sloganet »valgfrihed« har en næsten magisk virkning, der retfærdiggør abort og neutraliserer modstanden mod det.

Disse valgfrihedsslogans har især virket forledende på sidste dages hellige, fordi vi ved, at handlefrihed, der kan beskrives som retten til at vælge, er en grundlæggende nødvendighed for evangeliets plan. Ifølge den teologiske definition er alle sidste dages hellige for valgfrihed. Men sagen ender ikke med, at vi er for valgfrihed, når det gælder moralsk handlefrihed. Valg er en metode, ikke det endelige mål. Vi er ansvarlige for vores valg, og kun retfærdige valg fører os frem mod vore evige mål.

I denne sag følger de sidste dages hellige profeternes lærdomme. På dette område er den profetiske vejledning klar. Herren har befalet: »Du må ikke ... slå ihjel eller gøre noget sådant« (L&P 59:6). Kirken er imod valgfri abort af personlige eller sociale hensyn. Vore medlemmer lærer, at bortset fra nogle meget sjældne undtagelser må de ikke underkaste sig, udføre, opfordre til, betale for eller arrangere aborter. Den befaling fortæller os, hvad vi skal gøre med hensyn til det, der vejer tungere i loven, de valg, som vil føre os frem mod evigt liv.

I dagens verden er vi ikke tro mod vore lærdomme, hvis vi bare er for valgfrihed. Vi må forsvare de *rette* valg. De, der nægter at tænke videre end bare slogans og mottoer, kommer væk fra de mål, de foregiver at søge og ender med at yde støtte til noget, som de næppe ville støtte, hvis det blev forelagt for dem uden omsvøb.

Tænk for eksempel på den brug, som nogle har gjort af de mulige undtagelser fra vores klare lærdomme mod abort. Vore ledere har sagt, at de eneste mulige undtagelser er, når graviditeten skyldes voldtægt eller incest, eller når en kompetent læge konkluderer, at moderens liv eller helbred er i alvorlig fare, eller at fosteret har så alvorlige defekter, at barnet ikke vil overleve fødslen. Men selv disse undtagelser retfærdiggør ikke automatisk abort. Eftersom abort er en meget alvorlig sag, rådes vi til kun at overveje det efter, at de ansvarlige personer har talt med deres biskopper og modtaget guddommelig bekræftelse gennem bøn.

Nogle sidste dages hellige siger, at de afskyr abort, men de fremfører disse ekstreme tilfælde som årsag til deres holdning, at loven bør tillade provokeret abort i alle tilfælde. Sådanne mennesker bør se i øjnene, at de tre undtagelser er utroligt sjældne. For eksempel udgør graviditet som følge af voldtægt eller incest – den omstændighed, som oftest citeres af dem, der bruger undtagelserne som undskyldning for fri abort – kun en brøkdel af aborterne. Mere end 95% af de millioner aborter, der hvert år udføres, afslutter livet på et foster, der er blevet undfanget ved samleje efter fælles samtykke. I 95% af tilfældene er abort altså ikke et udtryk for forsvar af valgfrihed, men et forsøg på at undgå konsekvenserne af det.[1] At anvende argumenter om »valgfrihed« som retfærdiggørelse for at ændre konsekvenserne af valg er et klassisk tilfælde af, at man forsømmer det, som Frelseren kaldte, »det i loven, der vejer tungere«.

Et fremtrædende grundlag for de verdslige eller filosofiske argumenter for abort er argumentet, at en kvinde har ret til at bestemme over sin egen krop. For ikke så længe siden modtog jeg et brev fra en klog sidste dages hellig uden for USA, som havde analyseret det argument ud fra et verdsligt synspunkt. Eftersom hans analyse når den samme konklusion, som jeg forsvarer ud fra et religiøst synspunkt, citerer jeg det her til glæde for dem, der er mere tilbøjelige til at lade sig overtale af den slags argumenter:

»Enhver kvinde har, inden for naturens grænser, retten til at vælge, hvad der skal eller ikke skal ske med hendes krop. Men enhver kvinde har samtidig ansvar for, hvordan hun bruger sin krop. Hvis hun på grund af sine valg foretager sig noget, der fører til, at et foster undfanges, så har hun ikke blot retten *til*, men også ansvaret *for* det foster. Hvis det er en uønsket graviditet, har hun ikke ret til at afslutte den ud fra en påstand om, at hun har ret til at vælge. Hun har selv valgt, hvad der skulle ske med hendes krop, da hun udsatte sig for en mulig graviditet. Hun har haft mulighed for at vælge. Har hun ikke nogen bedre grund, burde hendes samvittighed fortælle hende, at abort er et meget uansvarligt valg.

Hvad er så en god grund? Eftersom et menneskefoster har reel og uendelig menneskelig værdi, kan den eneste gode grund til abort være en krænkelse af eller trussel mod kvindens ret til at vælge, hvad der skal eller ikke skal ske med hendes krop. Sociale, uddannelsesmæssige, økonomiske og personlige overvejelser vejer ikke tungere end værdien af det liv, som findes i fosteret. Disse overvejelser kan alene føre til en beslutning om at bortadoptere barnet efter fødslen, men ikke til at afslutte dets eksistens i livmoderen.

Kvindens ret til at vælge, hvad der skal eller ikke skal ske med hendes krop, krænkes helt klart af voldtægt eller incest. Når undfangelsen er en følge af dette, har kvinden både moralsk og juridisk ret til abort, fordi graviditeten er resultat af en andens uansvarlighed, ikke hendes egen. Hun behøver ikke at tage ansvar for den. At bruge loven til at tvinge hende til at gennemføre graviditeten, ville være en yderligere krænkelse af hendes rettigheder. Hun har også ret til at afslå abort. Det vil give hende retten til fosteret og ansvaret for det. Hun kan senere opgive den ret og dette ansvar ved at bortadoptere barnet efter fødslen. Begge dele vil være et ansvarligt valg.«

FOTO: STEVE BUNDERSON; *LILLE BILLEDE:* FOTO: DEREK SMITH

Manden, som skrev disse ord, brugte samme argumenter for de andre undtagelser i vores lære, nemlig moderens helbred og et barn, der ikke kan overleve fødslen.

Jeg vil afslutte denne drøftelse af valgfrihed med to korte argumenter.

Hvis vi siger, at vi personligt er imod abort, men offentligt støtter abort, siger vi, at vi ikke vil gøre vores indflydelse gældende for at sikre love, der opfordrer til retfærdige valg i sager, som Guds tjenere har erklæret for alvorlig synd. Jeg opfordrer sidste dages hellige, som har den indstilling, til at spørge sig selv, hvilke andre grove synder kan afkriminaliseres eller favoriseres af loven ud fra teorien om, at mennesker ikke bør hindres i deres valg. Bør vi afkriminalisere eller mildne de juridiske følger af børnemisbrug? Eller dyremishandling? Eller forurening? Eller bedrageri? Eller fædre, der vælger at forlade deres familie for at nyde større frihed?

På lignende måde er der andre, som støtter abortloven ud fra den betragtning, at vi ikke bør lovgive i moralske anliggender. De, der indtager den holdning, bør gøre sig klart, at kriminalretten ikke omfatter andet end moralske spørgsmål. Bør vi ophæve alle lov, der har et moralsk grundlag, så staten ikke straffer valg, som nogle måtte betragte som umoralske? En sådan beslutning ville fjerne stort set alle love mod forbrydelser.

Vores profetiske vejledning er klar. Herren har befalet: »Du må ikke ... slå ihjel eller gøre noget sådant.« Kirken er imod fri abort af personlige eller sociale hensyn.

FORSKELLIGHED

Min sidste illustration af de triste følger af at forveksle midlet med målet, metoder og slutresultat, angår ordet *forskellighed*. Det har nok været årsag til mere forvirring end noget andet i vore dage. En anden dommer kommenterede for nyligt ændringer i kultur og værdier med ordene: »En ny trosbekendelse, der hylder forskelligheden, synes at vinde frem og erklære: ›Uenighed gør stærk!‹«[2] Selv i religiøse sammenhænge hører vi ofte udtalelsen om at »glæde os over forskellighed«, som om forskellighed i sig selv var et mål.

Ordet *forskellighed* kan bruges til at beskrive en *tilstand*, som når man taler om »racemæssig og kulturel forskellighed«. Det, som vi nu kalder »forskellighed«, omtales i skrifterne som en tilstand. Det ses tydeligt, der hvor forskelle mellem Guds børn omtales, så som i de utallige henvisninger til slægter, stammer, tungemål og folk.

Men de ting, som skrifterne siger, at vi skal søge på vejen frem mod vores evige mål, er idealer som kærlighed og lydighed. Disse idealer antager os ikke, som vi er, men fordrer, at vi hver især ændrer os. Jesus bad ikke om, at hans tilhængere måtte være »forskellige«. Han bad om, at de måtte være »ét« (Joh 17:21–22). Nutidig åbenbaring siger ikke: »Vær forskellige, og dersom I ikke er forskellige, er I ikke mine.« Der står: »Vær et, og dersom I ikke er et, er I ikke mine« (L&P 38:27).

Eftersom forskellighed er en tilstand, en metode, et kortsigtet mål, og ikke det endelige mål, er det, når kravet om forskellighed bringes op, passende at spørge: »Hvilken slags forskellighed?« eller »Forskellighed under hvilke omstændigheder eller forhold?« eller »Forskellighed med hvilket formål?« Det gælder især i debatter om politik, der ikke bør føres ud fra slogans, men ud fra de mål, som vi stræber efter, og de metoder eller kortsigtede mål, som vil fremme dem. Forskellighed for forskellighedens egen skyld er meningsløs og fører helt klart til uacceptable resultater. Hvis forskellighed er målet for et nabolag, betyder det så, at vi bør sikre os, at disse nabolag omfatter tyve og pædofile, slagterier og spildevandsforurening? Forskellighed kan være en god metode til at opnå nogle langsigtede mål, men diskussioner om politik bør gå dybere end bare slogans, så man finder målet, definerer den foreslåede forskellighed og forklarer, hvordan denne forskellighed vil fremme det fastsatte mål.

Vores Kirke har en klar holdning til de tydelige kulturelle og etniske forskelligheder blandt vore medlemmer. Vi belærer om, at det, der forener os, er meget vigtigere end det, der skiller os. Som følge heraf opfordres vores medlemmer til at koncentrere deres indsats om at styrke enigheden, ikke forherlige forskelligheden. For eksempel er det ikke vores mål at organisere lokale ward eller grene ud fra kultur eller etnisk eller national oprindelse, skønt det til tider sker midlertidigt på grund af sprogbarrierer. I stedet lærer vi vore medlemmer, som tilhører majoritetsgrupperne (hvad de end måtte være), at de skal tage imod kirkemedlemmer med andre tilhørsforhold og tilbyde dem fællesskab og lige muligheder for deltagelse i Kirken. Vi søger at oprette et samfund af hellige, »et legeme«, som apostlen Paulus kaldte det (1 Kor 12:13), hvor alle føler sig nødvendige og elskede, og hvor alle kan stræbe efter de evige mål, som vi har til fælles.

I overensstemmelse med Frelserens befaling om at være et, søger vi enighed. Præsident Gordon B. Hinckley har sagt følgende om dette emne: »Jeg kan huske, da præsident J. Reuben Clark jun., som rådgiver i Det Første Præsidentskab, stod ved denne talerstol og opfordrede til enighed i præstedømmet. Jeg tror ikke, at han bad om, at vi gav afkald på vores forskellige personligheder og blev fuldstændig ensartede robotter. Jeg er sikker på, at han ikke bad om, at vi ophørte med at tænke, meditere eller overveje som enkeltpersoner. Jeg tror, at han mente, at hvis vi skal medvirke til at fremme Guds værk, så må vi i hjertet have en fælles overbevisning om de store, grundlæggende sten i vores tro … Hvis vi skal fremme Guds

værk, må vi i hjertet have en fælles overbevisning om, at dette værks ordinanser og pagter er evige og endelige i deres konsekvenser.«[3]

Enhver, der prædiker enighed, risikerer at blive misforstået. Det samme gælder dem, der stiller spørgsmål om målet med forskelligheden. Et sådant menneske risikerer at blive betragtet som intolerant. Men tolerancen sættes ikke over styr ved at fremme enighed eller ved at gå i rette med forskelligheden. Lad mig igen citere præsident Hinckley: »Vi er alle individualister. Vi er alle forskellige. Vi må respektere disse forskelle.«[4]

Ved en anden lejlighed har han sagt: »Vi må gøre en større indsats for at skabe gensidig respekt, en overbærende holdning med tolerance for hinanden, uanset hvilke lærdomsmæssige eller filosofiske retninger vi bekender os til. Vi kan være uenige om disse sager. Men vi kan være det med respekt og høflighed.«[5]

Præsident Hinckley fortsætter: »En af de trosartikler, som jeg bekender mig til, lyder: ›Vi kræver ret til at dyrke den almægtige Gud i overensstemmelse med vores egen samvittigheds bud og indrømmer alle mennesker den samme ret, lad dem tilbede hvorledes, hvor eller hvad de vil‹ (11. trosartikel). Jeg håber, at jeg altid vil befinde mig på deres side, som forsvarer denne ret. Vores styrke ligger i vores frihed til at vælge. Der er styrke selv i vores forskelligheder. Men der er større styrke i den Gudgivne befaling om, at vi hver især skal yde en indsats for at opløfte og velsigne alle hans sønner og døtre, uanset deres etniske eller nationale oprindelse eller andre forskelle.«[6]

Vi belærer om, at det, der forener os, er langt vigtigere end det, der skiller os. Som følge deraf opfordres vore medlemmer til at koncentrere deres indsats om at styrke vores enhed, ikke forherlige forskelligheden.

Kort sagt prædiker vi enighed i de helliges samfund og tolerance over for personlige forskelle, som er uundgåelige blandt forskellige folks tro og adfærd. Tolerance kræver naturligvis en ikke-stridig måde at tackle vores forskelligheder på. Men tolerance kræver ikke, at man giver afkald på sine standarder eller meninger i spørgsmål om politik eller lovgivning. Tolerance er en måde at tackle forskelligheder på, ikke en befaling om at beskytte dem mod ransagelse.

Stærke krav om forskellighed i den offentlige sektor presser til tider flertallet til at give afkald på grundlæggende værdier for at tilpasse sig mindretallets holdninger. Som regel går dette ikke ud på, at mindretallet giver sig lidt og flertallet giver sig lidt. Snarere går det ud på at opnå »forskellighed« ved helt at svigte de officielle værdier, så ingens værdier modsiges af officielle eller halvofficielle holdninger. Følgen af dette svigt er ikke en forskellighed af værdier, men et officielt værdianarki. Jeg mener, at det er eksempel på den tidligere gæstelærer ved Brigham Young University Louis Pojmans udtalelse om, at forskellighed kan bruges som »en eufemisme for moralsk relativisme«.[7]

Der er flere hundrede eksempler på dette, hvor opnåelse af målet om forskellighed fører til det værdianarki, som vi kalder moralsk relativisme. Disse eksempler omfatter så forskellige forslag som forbudet mod, at skolerne underviser i det forkerte ved visse former for adfærd eller det gode ved patriotisme. Et andet eksempel er forsøget på at få fjernet de ti bud fra alle offentlige bygninger.

I en tid, hvor prominente filosoffer har beklaget den kendsgerning, at universiteterne er ophørt med at belære om ret og uret, er vi taknemlige for den modkultur, som findes på Brigham Young University. Moralsk relativisme, som siges at være den styrende kraft på amerikanske universiteter, hører ikke hjemme på BYU. Lærerstaben underviser i værdier, den ret og uret, som Jesu Kristi evangelium belærer om.

Konklusionen er altså, at forskellighed og valgfrihed ikke er det, der vejer tungest i loven. Det, der vejer tungere, og som fører os frem mod vores mål om evigt liv, er kærlighed til Gud, lydighed mod hans bud og enighed i udførelsen af hans Kirkes værk. Ved at bekende os til den tro og skik går vi imod den magtfulde moderne bølge, der bevæger sig mod individualisme og tolerance, snarere end mod lydighed og fælles indsats. Skønt vores tro og skikke er upopulære, er de rigtige, og de kræver ikke den blinde lydighed eller strenge ensretning, som dens kritikere hævder. Hvis vi er enige i de evige mål og enige om de inspirerede principper, som fører os frem mod dem, kan vi være forskellige i vores individuelle indsats for at støtte disse mål og principper.

Vi ved, at Guds værk ikke kan udføres uden enighed og fælles indsats. Vi ved også, at Guds børn ikke kan blive ophøjet som enkeltpersoner. Hverken mænd eller kvinder kan ophøjes i det celestiale rige, medmindre begge forenes i den evige ægteskabspagts uselviskhed og medmindre de vælger at holde budene og ære den forenings pagt.

Jeg vidner om, at Jesus Kristus er vores Frelser. Som den, hvis forsoning betalte den ufattelige pris for vores synder, er han den, der udstikker betingelserne for vores frelse. Han har befalet os at holde hans bud (se Joh 14:15) og at »være et« (L&P 38:27). Jeg beder til, at vi vil træffe det kloge valg at holde budene og søge den enighed, som vil føre os frem mod vores overordnede mål, »evigt liv, hvad der er den største af alle Guds gaver« (L&P 14:7). □

Fra en tale holdt på Brigham Young University den 9. februar 1999.

NOTER:

1. Se Russell M. Nelson, »Ærbødighed for liv«, *Stjernen*, maj 1985, s. 11.
2. J. Thomas Greene; »Activist Judicial Philosophies on Trial«, *Federal Rules Decisions* 178, 1997, s. 200.
3. *Teachings of Gordon B. Hinckley*, 1997, s. 672.
4. *Teachings*, s. 661.
5. *Teachings*, s. 665.
6. *Teachings*, s. 664.
7. »Viewpoint«, *Daily Universe*, 13. oktober 1998, s. 4.

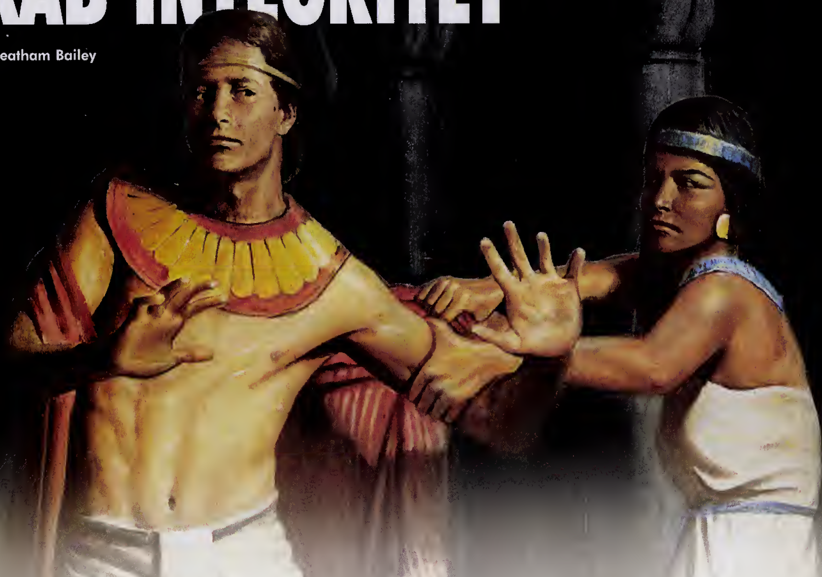
MORMONOTE

LAD VÆRE!

»Løgne og sladder, der skader omdømme, spredes ... som frøene fra en mælkebøtteblomst ... Hverken frøene eller sladderen kan nogensinde igen indsamles«
(Spencer W. Kimball, *Tilgivelsens mirakel*, 1969, s. 57).
Se 2 Mos 20:16; Jak 4:11.

SKAB INTEGRITET

Tamara Leatham Bailey

Integritet. Du er måske ikke helt klar over, hvad ordet betyder, men du ved, at det er noget, du bør besidde.

At have integritet vil sige, at ens handlinger stemmer overens med ens overbevisning. Det betyder, at man har mod til at gøre det rette, selv når ingen holder øje med en. Det vil sige, at være ærlig over for sig selv. For eksempel viste Josef personlig integritet, da han afviste Potifars hustrus tilnærmelser. Han gjorde det rette i en vanskelig situation (se 1 Mos 39:7–12).

Hver gang du gør det rette, øges din personlige integritet. Her er nogle områder, hvor du kan øve dig i integritet:

- Hvis du har et job, så yd en ærlig times arbejde for din timeløn.
- Hvis du lover at være et sted på et bestemt tidspunkt, så vær der.
- Husk at levere det, du låner, tilbage (Mosiah 4:28).
- Hold dine løfter. Gør, hvad du siger, du vil gøre.
- Afhold dig fra at kritisere andre. Lyt ikke til sladder og bring det ikke videre.
- Vær pålidelig. Pas dine pligter og dine lektier uden at skulle mindes om det.
- Overhold alle lovene, også fartbegrænsningerne og loven om brug af sikkerhedsseler.
- Vær ærlig med dine lektier. Snyd aldrig.
- Indrøm det, når du tager fejl. Sig undskyld til dem, du måtte såre.
- Brug dine penge fornuftigt.
- Hvis nogen giver dig for meget tilbage (i butikker, banker og så videre), så skynd dig at rette fejlen.
- Tal sandt. Undgå selv små hvide løgne og halve sandheder. Lad din stemme blive hørt, så din tavshed ikke får nogen til at tro på noget, der ikke er sandt.
- Lad aldrig nogen overtale dig til at gøre noget, som du ved er forkert.
- Læs Mosiah 18:8–10. Under nadveren og gennem resten af ugen skal du minde dig selv om at holde de løfter, du gav, da du blev døbt. □

JOSEF OG POTIFARS HUSTRU, AF DEL PARSON

Lille Liahona

149. ÅRGANG • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • MARTS 2000

Íngrid Fabiola Martínez Barredo

FRA TUXTLA GUTÍERREZ I MEXICO

Marvin K. Gardner
FOTO: FORFATTEREN

Da Det Første Præsidentskab bekendtgjorde, at et nyt tempel skulle opføres i Tuxtla Gutíerrez i Mexico, glædede Kirkens medlemmer sig. En lille pige var så begejstret, at hun fortalte det til alle, hun kendte.

»Templer er der, hvor fædre og mødre bliver gift for al evighed,« fortalte hun dem. »Templer er der, hvor familier besegles til hinanden for evigt!«

Hver gang hun kommer forbi templet, siger hun: »Derinde skal jeg giftes en dag!«

Tempelbesøg

Syvårige Íngrid Fabiola Martínez Barredo ved en del om templer. Da hun var fem år gammel blev hun og hendes forældre beseglet til hinanden som en evig familie i templet i Mexico City i Mexico. Turen tog 18 timer hver vej i en bus fyldt med medlemmer fra deres ward og stav. Lige som mange andre medlemmer i Tuxtla Gutíerrez er Íngrid taknemlig for at have et tempel i sin egen by.

Selv om den lange tur til templet var ubehagelig, gjorde Íngrid og de andre primarybørn, der var med deres forældre på turen, deres bedste for at gøre det til en rar tur. »De sang deres yndlingssalmer og sange undervejs, så som ›Kastes du på bølgen om‹ og ›Jeg er Guds kære barn‹,« siger Íngrids far, Javier. Mange af de

Íngrid er taknemlig for templer, »hvor familier kan blive beseglet til hinanden for evigt!« ***Modstående side:*** **Hun elsker at deltage i sport, formning og familieaften.**

medlemmer, som var med i bussen, takkede børnene, fordi de havde gjort deres rejse mere behagelig.

Den lange rejse var ikke det eneste offer, som Íngrid og hendes familie måtte yde for at komme til templet. Skønt hendes far gav sin chef varsel i god tid, om at han gerne ville have fri, mistede han sit job, fordi han tog til templet. Men da han kom hjem igen, fandt han sig et bedre job.

Mens Íngrid ventede på at blive beseglet til sine forældre, hjalp hun tempeltjenerne i børnehaven med at passe de mindre børn og spædbørnene. Da hun skulle ind, sagde børnepasserne: »Åh nej, I må ikke tage hende. Hun er sådan en stor hjælp. Hun har fået de små til at sove.«

Omsorg for de mindre søskende

Et par år efter at de havde været i templet, fødte Íngrids mor, María Carmelita, en lille dreng. Senere fik Íngrids forældre også en lille pige. »Luis Fernando og Mari Carmen er pagtens børn,« siger Íngrid stolt. Hun forklarer ikke-medlemmer i familien, at fordi hendes familie var beseglet til hinanden i templet, inden de små søskende blev født, så er de også medlemmer af den evige familie. Íngrid elsker sin bror og søster og hjælper sin mor med at passe dem. »Hun luller dem ofte i søvn ved at synge primarysange for dem,« siger hendes mor.

Hendes far siger smilende: »Hun fortæller os, at når hun bliver stor, så vil hun være det, der optager hende lige på det tidspunkt – læge, kunstner eller lærer.«

»Men mest af alt vil hun være mor,« tilføjer hendes mor. »Udover at hjælpe mig med de små, krammer hun også sine dukker og synger for dem. Hun har fortalt mig: ›Når jeg bliver stor, skal jeg giftes. Og jeg vil studere meget, så mine børn ikke skal mangle noget.‹«

Et godt eksempel

Íngrid elsker at tegne dyr, løbe om kap, spille bold og cykle. Hun elsker især at klæde sig ud og danse folkedanse.

Hendes biskop, Juan José Albores Gallegos, fra Las Lomas Ward i Tuxtla Gutíerrez Stav i Mexico siger, at Íngrid deltager aktivt i Primary og i wardsaktiviteter. Biskop Albores værdsætter især den omsorg, som Íngrid viser de mindre primarybørn. »Hun elsker dem og tager sig meget af dem,« siger han. »Hun leger med dem og synger sange for dem.«

Den aldrig mundlamme Íngrid har fortalt sine venner og slægtninge, som ikke er medlemmer, om Kirken og inviteret flere af dem til at komme til møderne. Skønt ingen af dem er blevet medlemmer af Kirken endnu, har hun ikke mistet modet.

»Uanset hvor vi tager hen,« siger hendes far, »så fortæller hun folk om Kirken.«

Da nogen for eksempel inviterede deres familie med på skovtur en søndag, sagde Íngrid: »Nej, vi kan ikke tage med på skovtur, for det er søndag, og vi er medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.« Når nogen tilbyder hende noget at drikke, som er i modstrid med Kirkens standarder, siger hun: »Nej, det kan vi ikke drikke.«

»Íngrid har lært meget i Primary og til vores familieaftener,« siger hendes mor. »Det er ofte hende, der minder os om at bede, inden vi skal i seng. ›Har I bedt, *Papi* og *Mami*?‹ spørger hun. Og ved måltiderne siger hun: ›Lad os velsigne maden, inden vi skal spise.‹ Hun underviser os hele tiden.«

»På fastesøndag er Íngrid den første fra vores familie, der rejser sig og bærer sit vidnesbyrd, og hun bærer vidnesbyrd som en voksen,« siger hendes far. »Nogle gange spørger hun mig: ›Skal du bære dit vidnesbyrd i dag?‹ Jeg siger som regel, at jeg ikke er sikker, for jeg har svært ved at tale offentligt. Så driller hun mig og siger: ›Hvis du ikke gør det, kalder jeg på dig fra talerstolen, så du skal komme og gøre det.‹ Og jeg siger: ›Det kan du lige vove på.‹ Hun smiler lykkeligt, hvis jeg går derop.«

Íngrids forældre er taknemlige for hendes styrke og eksempel. »Hun sikrer sig, at vi holder budene,« siger hendes far. »Måske forstår hun evangeliet bedre, end jeg gør!« □

Íngrids far, Javier, og hendes mor, María Carmelita, værdsætter hendes eksempel. »Uanset hvor vi tager hen«, siger hendes far, »fortæller hun folk om evangeliet.«

LIVETS TRÆ-LABYRINT

Robert J. Lystrup

Find vej gennem ødemarken, den mørke og uhyggelige ørken og den store og udstrakte mark hen til træet og dets frugt, som gør mennesket lykkeligt. Far nu ikke vild i den mørke tåge, og hold dig langt fra den store og rummelige bygning.

LEHIS DRØM, AF JERRY THOMPSON

START

SLUT

Huskekor

Da jeg som lille pige voksede op i Peru, drømte jeg om at rejse gennem tiden. Men først da jeg blev større, fandt jeg ud af, hvordan jeg kunne gøre det. Jeg har ikke en fantastisk maskine med blinkende lamper og sære lyde, og jeg skal ikke have en særlig dragt på. Det eneste jeg skal gøre, er at åbne en bog. Men det er ikke bare en hvilken som helst bog – det er min mindebog, hvor jeg gemmer ting, der betyder noget særligt for mig.

En af mine yndlings-tidsrejser begynder med et kort. Der er et billede med smukke blomster i en vase på det. Når jeg ser kortet, går mine tanker tilbage i tiden, og det er, som om det var i går, at jeg første gang holdt det i min hånd.

Søster Nancy Pace var en af mine primarylærerinder. Vi kaldte hende søster Nancy. Vi primarybørn elskede hende højt, fordi hun lærte os nye sange og fortalt os om Jesus Kristus. Søster Nancy og de andre primaryledere arbejdede i flere måneder på at berede VDR-klassen til deres dåb. Vi syntes, at det var spændende, at vi skulle døbes ligesom Jesus Kristus, men vi var stadig lidt nervøse.

En dag fortalte søster Nancy os historien om Nikodemus og Frelseren, og vi læste Joh 3:5: »Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige.« Søster Nancy fortalte os, at når vi var blevet født af vand ved dåben, ville vi blive født af Ånden ved at modtage Helligåndsgaven ved håndspålæggelse. Hun sagde, at dåb var en befaling fra Herren, og at vi ved at være lydig mod denne belæring, kunne vise vores kærlighed til ham.

Da dagen for min dåb nærmede sig, fortalte søster Nancy mig og de andre børn, der skulle døbes, at hun var meget ked af, at hun ikke kunne overvære vores dåb. Men hun sagde, at hun ville være hos os i tankerne.

Dagen før jeg skulle døbes, begyndte jeg at blive meget nervøs. Jeg blev ved med at gentage for mig selv: *Det eneste, du skal gøre, er at gå et par trin ned og tage far i hånden.* Men når jeg tænkte på, at jeg skulle ned under alt det vand, blev jeg bange for, at jeg aldrig kom op igen. Mens jeg spekulerede på det, rakte nogen mig en hvid kuvert fra søster Nancy. Da jeg lukkede den op og læste budskabet i det smukke blomsterkort, forsvandt min frygt.

Romy

Jeg vil sende dig mine varmeste hilsner. Jeg ved, at du skal døbes i morgen. Det er en ganske særlig dag, og jeg ville så gerne have været der, men det kan jeg desværre ikke være. Du er en god pige, og jeg ved, at vor himmelske Fader er meget glad for dig. Jeg ved, at du vil få en dejlig dag. Jeg glæder mig på dine vegne og er taknemlig for dit stærke ønske om at adlyde Herren. Jeg håber, at alt går godt.
Kærlig hilsen
Søster Nancy

Disse ord styrkede mit ønske om at være lydig mod befalingen om at blive døbt. I det øjeblik, var jeg mere sikker end nogensinde før på, at Kirken er sand.

Den følgende dag var jeg nervøs, men min lærers ord genlød i mit hjerte: »Jeg glæder mig på dine vegne og er taknemlig for dit stærke

tet

Romy Bazalar Cotera

ønske om at adlyde Herren.« Igen forsvandt min frygt, og jeg følte mig sikker, da jeg blev døbt.

Mindet om min dåb er en af mine yndlings-tidsrejser. En rejse, der begynder med et billede på et kort og som ender med en dejlig følelse, nemlig det vidnesbyrd som min kære lærerinde plantede i mit hjerte. □

ELEKTRONISK BILLEDBEHANDLING: TADD R. PETERSON

Et helligt løfte

Ann Jamison

»Og på grund af den pagt, I har gjort, skal I kaldes Kristi børn, hans sønner og døtre« (Mosiah 5:7).

En pagt i Kirken er et helligt løfte, en aftale mellem vor himmelske Fader og hans børn. Siden Adams og Evas tid har vor himmelske Fader indgået pagter med sine børn for at hjælpe os til at leve retskaffent og være værdige til at leve sammen med ham igen.

I skrifterne lærer vi om mange mennesker, som indgik pagter. Da Almas folk samledes ved Mormons vande, opfordrede Alma dem til at blive døbt og indgå en pagt (se Mosiah 18:8–14). Folket var så glade, at de klappede i hænderne af glæde. De ville vise deres himmelske Fader deres kærlighed og deres ønske om at holde hans bud.

Alma lærte sit folk, hvordan de skulle holde og ære deres dåbspagt. Han sagde, at de skulle være villige til at blive kaldt Guds folk og adlyde hans bud. Han sagde til dem, at de skulle hjælpe og trøste hinanden. De skulle være »Guds vidner« (Mosiah 18:9). Det betød, at de lovede at fortælle andre om vor himmelske Fader og hans kærlighed til sine børn. Hvis de ville gøre det, lovede Herren at velsigne dem med sin Ånd. Almas folk lærte, at vor himmelske Fader elsker os og ønsker, at vi skal indgå hellige pagter med ham.

Ligesom dem, der blev døbt i Mormons vande, begynder vi, når vi indgår vores dåbspagt, på rejsen tilbage til vor himmelske Fader. Når du bliver døbt, indgår du en pagt om at tjene vor himmelske Fader og Jesus Kristus og holde budene. Du indgår pagt om at påtage dig Jesu Kristi navn, at altid erindre ham og holde hans bud. Ligesom Almas folk lover du at være vidne om Frelseren og at fortælle om ham. Så bliver du bekræftet som medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige og modtager Helligåndsgaven. Hvis du holder din del af dåbspagten, vil hans Ånd være med dig. Det er Guds løfte til dig.

Forslag til fællestid

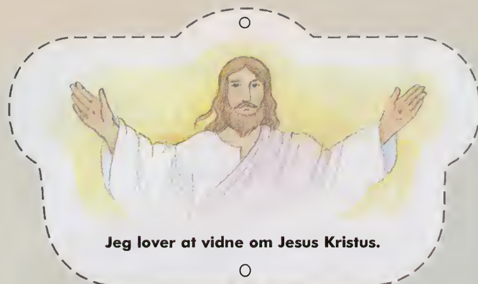
1. Læs den fjerde trosartikel med børnene. Del børnene op i fire grupper og lad hver gruppe slå et af følgende skriftsteder op og læse det højt: Gal 3:26; Ordsp 28:13; 2 Nephi 31:4–5; 2 Nephi 31:8, 12. Lad børnene finde det evangeliske princip eller den ordinance, som nævnes i deres skriftsted. Drøft principperne tro og omvendelse og ordinancerne dåb og håndspålæggelse for Helligåndens gave. Gentag den fjerde trosartikel flere gange, indtil børnene kan den udenad. Lad grupperne rejse sig og fremsige den del, som har med deres skriftsted at gøre. Giv hvert barn et stort stykke papir, der er inddelt i fire. Lad børnene illustrere de principper og ordinancer, som nævnes i den fjerde trosartikel. Når de er færdige, gentager I trosartiklen en gang til, og du kan bære vidnesbyrd om disse principper og ordinancer. Foreslå børnene, at de kan bruge deres tegninger til at fortælle deres familie om den fjerde trosartikel.

2. Giv hver klasse et af følgende skriftsteder. Lad klasserne læse beretningen fra skriften og finde ud af, hvordan de vil dele historien med de andre børn. De kan fremføre et skuespil, mime historien og lade de andre børn gætte, eller lade som om de interviewer hovedpersonerne. Deres præsentationer bør besvare så mange af disse spørgsmål som muligt: Hvor fandt begivenheden sted? Hvem blev døbt? Hvem udførte dåben? Holdt de, der blev døbt, deres dåbspagt? Hvad kan vi lære af dette eksempel? Skriftsteder: JOSEPH SMITH–H 1:68–73; Moses 6:64–68; Mosiah 18:7–15; Alma 23:1–6, 17; ApG 2:1–11, 37–46. Lad børnene rejse sig og synge en sang eller salme mellem hver præsentation. Til sidst læser du Matt 3:16–17 og bærer vidnesbyrd om Jesu Kristi guddommelige mission og hans eksempel. Afslut med at synge »Dejlig er jorden« (Børnestjernen, *oktober 1998, s. 4–5*). □

ILLUSTRERET AF PHYLLIS LUCH OG BETH WHITTAKER

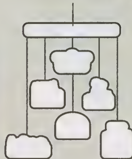
Instruktioner

Hvis du vil lave en mobile, der kan minde dig om din dåbspagt, så lim siden på tykt karton og klip figurerne ud. Brug snor eller garn til at hænge figurerne på en bøjle (se illustrationen). Hæng mobilen et sted, hvor du kan se den hver dag.

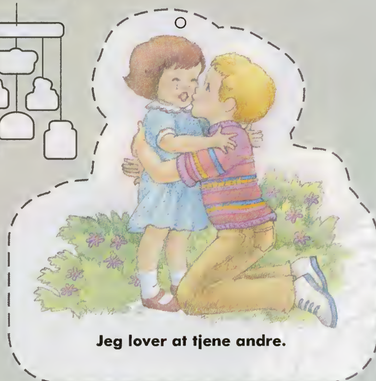
Jeg lover at vidne om Jesus Kristus.

ILLUSTRATIONEN

Jeg bliver medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

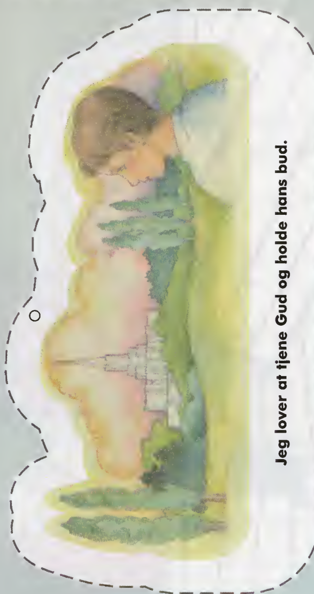
Jeg lover at tjene andre.

Jeg bliver døbt ved nedsænkning.

Jeg modtager Helligåndens gave.

Jeg lover at tjene Gud og holde hans bud.

Når jeg bliver døbt, indgår jeg en hellig pagt

»Og på grund af den pagt, I har gjort, skal I kaldes Kristi børn, hans sønner og døtre« (Mosiah 5:7).

FIKTION

Martins løfte

Alma J. Yates

Tillykke, Martin,« sagde mor, mens vi gik ud til bilen. »Du spillede en god kamp!«

»Dengang du begyndte at spille baseball, havde du da regnet med, at du en dag skulle være holdets førstekaster i regionsmesterskaberne?« spurgte far, mens vi kørte hjemad.

»Jeg har nok drømt om det,« svarede jeg ærligt, »men jeg havde aldrig troet, at det ville lykkes. Jeg havde troet, at Piraterne ville vinde over os igen.«

Far, mor og jeg gennemgik kampen, især afslutningen, hvor Piraterne kun var få point bagude, og deres stjernespiller, Jakob, skulle slå. Alle på Jakobs hold regnede med, at han ville vinde kampen for dem, så de kunne gå videre til finalen. Men Jakob ramte ikke en eneste af mine bolde, så vi vandt kampen.

»Hov, mens jeg husker det, Martin,« sagde mor. »Søster Andersen har bedt dig om at holde tale i Primary på næste søndag.«

Normalt var jeg ikke glad for at tale i Primary, men denne gang vidste jeg præcis, hvad jeg ville tale om. »Jeg tror, jeg vil tale om baseball,« sagde jeg.

»Det er altså Primary,« påpegede mor, »ikke en baseballkamp.«

Jeg skar en grimasse. »Jeg ved det godt, mor. Jeg vil ikke tale om selve baseballspillet,« forklarede jeg. »Jeg vil tale om, hvordan min himmelske Fader har hjulpet mig i år. Det har ikke været let at være det eneste medlem af Kirken på holdet. Men jeg har virkelig prøvet at gøre det rette, og han har hjulpet mig.« Jeg tøvede. »Jeg kunne mærke, at han hjalp mig i dag. Jeg var ikke nervøs, selv ikke da Jakob skulle slå. Jeg sagde bare en lille bøn og bad ham hjælpe mig til at yde mit bedste, så vidste jeg, at det nok skulle gå godt. Det er det, jeg vil tale om. Hvordan Herren kan velsigne os, når vi arbejder hårdt og vælger det rette.«

I gennem den næste halvanden uges tid trænede vores hold hårdt for at blive klar til finalekampen. Kampene skulle spilles fredag og lørdag.

Fredag vågnede jeg op til en grå og overskyet himmel. »Tror du, det bliver regnvejr?« spurgte jeg far, mens vi kørte hen til banen.

»Skyerne gør det bare friskt og køligt,« sagde far og prøvede at lyde optimistisk.

Men far tog fejl. Det regnede det meste af fredagen og hele lørdagen. Kampene blev udskudt, programmet blev ændret og sent lørdag spillede vi semifinalekamp. Vores hold spillede uafgjort mod Tigrene. Men vi gav ikke op. Kampen gik på forlænget spilletid, men ingen af holdene kom foran. Men da Peter Sørensen stod ude på anden base, slog jeg en lang bold. Peter løb ind og sikrede os de vindende point.

Da vi havde fejret sejren, samlede træneren os omkring sig og sagde: »Nå, gutter. Så mangler vi kun én kamp, før vi er regionsmestre!«

»Hvornår skal vi spille?« spurgte Carsten.

»I morgen eftermiddag. Vejret skulle være fint hele dagen.«

»I morgen?« spurgte jeg. »Det er jo søndag i morgen.«

Træner Hansen trak på skuldrene. »Det er for sent at spille i aften, så alle blev enige om at spille søndag eftermiddag.«

Jeg følte mig skidt tilpas. Det syntes ikke at røre de andre, at vi skulle spille på en søndag.

»Kampen begynder kl. 14.00,« sagde træner Hansen. »I skal senest være her kl. 12. Så kan vi nå at gøre os klar til kampen. Nogen spørgsmål?« Han så rundt på kredsen af ivrige ansigter. Jeg følte mig urolig.

Da folk begyndte at gå hjem, klappede træner Hansen mig på skulderen. »Se ikke så trist ud, Martin.

ILLUSTRERET AF MARK ROBISON

Vi er kun en kamp fra mesterskabet. Du er vel ikke nervøs? Du skal jo kaste for os i finalen.«

Jeg forsøgte at smile. »Behøver vi at spille søndag?«

Træner Hansen lo. »Nej, vi får *lov* at spille søndag.«

»Jeg skal i kirke i morgen,« sagde jeg stille.

Træner Hansens smil begyndte at vige. »Det er jo *mesterskabet*, Martin. Du kan jo gå i kirke hver eneste søndag. Men det er den eneste gang, du kommer til at spille *denne* kamp. Gå du nu hjem og få en god nats søvn.«

Jeg gik langsomt ud til far og mor, som ventede på mig. Jeg kunne se på deres ansigter, at de havde hørt om søndagens kamp. De ventede på, at jeg skulle sige noget. Jeg sagde ikke noget, før vi sad i bilen.

»Kirken begynder kl. 8.30,« sagde jeg. »Møderne er færdige kl. 11.30.« Jeg tøvede. »Jeg kommer lidt for sent til træning, men vi kunne alligevel nå i kirke. Og jeg kan nå at holde min tale i Primary.«

Mor og far var stille et øjeblik. Så sagde far: »Har du det godt med det?«

»Jeg ville ikke have, at vi skulle spille på en søndag, far. Men sådan er det bare. Hvis det ikke havde regnet, havde vi jo spillet finalen i aften. Jeg *skal* kaste i den kamp. Hele holdet regner med mig. Vi taber, hvis jeg ikke stiller op. Tom er reservekaster, han kan ikke klare det alene. Jeg er nødt til at spille.«

»Det er en svær beslutning,« bemærkede mor. »Du må være sikker på at gøre det rigtige.«

»Jeg går jo i kirke,« sagde jeg for at forsvare mig. »Er det ikke det, man har søndagen til?«

»Er det det *eneste*, man skal gøre om søndagen?« spurgte far venligt.

»Det er det vigtigste.«

Far trak vejret dybt. »Herren har bedt os om at holde hans dag hellig. Vi skal tilbede ham. Ikke bare mens vi er i kirke, men hele dagen.«

»Søndagen har altid været en særlig dag for os,« tilføjede mor. »Det er det, Herren ønsker. Der er derfor, vi ikke går i biografen eller ud at handle om søndagen. Vi afholder os fra at gøre noget af det, som vi gør resten af ugen.«

»Men jeg kan jo ikke spille den kamp på en anden dag,« sagde jeg. »Er det rimeligt, at jeg skal svigte træner Hansen og de andre? Jeg skylder dem jo noget.«

»Skylder du også Herren noget?« spurgte far. »Du afgav et løfte, da du blev døbt, om at holde hans bud. Det var længe før, du begyndte at spille for Høvdingene.«

»Det er jo bare den ene gang, far. Én gang gør vel ikke noget. Desuden har Herren jo hjulpet mig i denne sæson. Det ved jeg, at han har. Det var det, jeg ville tale om i Primary. Hjalp han mig hele denne sæson, bare for at jeg skulle sidde hjem, når de andre spiller årets vigtigste kamp?«

»Martin,« sagde far. »Ved du, hvad en pagt er?«

»Er det ikke et løfte?«

»Jo, det er rigtigt. Men det er et særligt løfte, et løfte mellem dig og Herren. Da du blev døbt, indgik du en pagt om at holde budene, deriblandt helligholdelse af sabbatten. Og Herren har indgået en pagt om at velsigne os, hvis vi holder hans sabbat hellig.«

»Men jeg har jo holdt sabbatten hellig,« sagde jeg. »Det er bare denne ene gang.«

»Måske er det chancen for at vise Herren, at du vil holde din pagt. Var det let at holde sabbatten hellig i sidste uge?«

»Ja. Det var lige som enhver anden søndag.«

»Så hvis du virkelig ville vise Herren, at du er lydig, hvilken søndag ville så vise ham det? Sidste søndag eller i morgen?«

»Martin,« fortsatte far, »vi vil ikke sige, at du ikke må spille i morgen. Det er din beslutning.«

Vi sagde ikke noget på resten af turen hjem. Men jeg tænkte meget over det. Jeg tænkte på holdet. Jeg tænkte på træner Hansen. Jeg tænkte på den store pokal.

Så begyndte jeg at tænke på Herren, min familie og alle andre, der regnede med, at jeg traf den rette beslutning. Jeg tænkte på alt det, som Herren havde givet mig. Jeg tænkte på, hvad jeg kunne give ham. Inderste inde vidste jeg, at jeg kun kunne give Herren én ting, og det var min opførsel, at vise ham, at han altid kan regne med mig lige meget hvad.

Jeg bad en stille bøn og sagde, at han skulle vise mig, hvad jeg skulle gøre og give mig mod til at gøre det. Efter bønnen vidste jeg det med sikkerhed.

»Jeg må ringe til træner Hansen,« sagde jeg stille, da vi kørte ind i indkørslen.

»Vil du gerne have, at jeg taler med ham?« spurgte far.

Det ville jeg på en måde gerne, men jeg vidste, at det ikke ville være rigtigt. »Nej,« svarede jeg stille. »Han skal vide, at det var min beslutning.« Jeg så på mor og tilføjede: »Jeg tror, at jeg ændrer mit emne til talen i Primary i morgen. Jeg vil tale om at holde sabbatten hellig.« □

HISTORIER FRA MORMONS BOG

ALLE PROFETERNE

Vivian Paulsen

»Alle de hellige profeter … troede på Kristus og tilbad Faderen i hans navn« (Jakobs Bog 4:4–5). Profeterne elsker vor himmelske Fader og hans Søn Jesus Kristus. Denne kærlighed inspirerer dem til at holde budene, tjene, som de gør, belære os om evangeliet og lede os på retfærdighedens stier. En sådan profet var Jakob.

Jakob, Nephis bror, tog vare på skriftens hellige plader, da Nephi døde. Nephi havde befalet ham at skrive det, som han fandt vigtigt – »Og dersom der fandtes hellige prædikener eller vigtige åbenbaringer eller profetier, skulle jeg indgravere hovedpunkterne af dem på disse plader samt berøre det så meget som muligt for Kristi skyld og for vort folks skyld« (Jakobs Bog 1:4).

Jakob var lydig mod den befaling. Han belærte også nephiterne ud fra skrifterne og advarede dem om deres ugudelighed. Han fortalte en nephit ved navn Sherem, som havde søgt at lede nephiterne væk fra troen på Jesus Kristus, at Sherem ikke forstod skriftstedet om, at »ingen af profeterne har skrevet eller profeteret, uden at de har talt om denne Kristus« (Jakobs Bog 7:11).

Sherem krævede et tegn som bevis på, at det, Jakob sagde om Jesus Kristus, var sandt. Jakob ville ikke bede Gud om et tegn, men han sagde: »Alligevel, ske ikke min vilje, men om Gud skal slå dig, lad det da være et tegn for dig, at han har magt, både i himlen og på jorden, og ligeledes at Kristus skal komme« (Jakobs Bog 7:14). Sherem faldt om. Inden Sherem døde, tilstod han over for folket, at han havde løjet, og han vidnede om, at Jesus er Kristus. De nephiter, som var faldet fra på grund af Sherems løgne, begyndte at studere skrifterne igen.

Inden Jakob døde, overdrog han pladerne til sin søn Enos, som lovede at tage vare på dem og holde budene. Enos' søn Jarom førte pladerne efter ham. Han skrev, at lamaniterne var blevet meget ugudelige, og at de var mange flere end nephiterne. Men da lamaniterne angreb, slog nephiterne dem og nød fremgang i landet, fordi de nephitiske »konger og anførere var stærke mænd i troen på Herren, og de lærte folket Herrens veje« (Jarom 1:7).

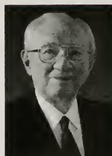
Pladerne blev overdraget fra Jarom til dennes søn Omni, fra Omni til sønnen Amaron, fra Amaron til dennes bror Chemish, fra Chemish til dennes søn Abinadom, og fra Abinadom til dennes søn Amaleki. Disse mænd skrev meget lidt på pladerne, men det, de skrev, var vigtigt. De adlød Nephis befaling om at føre Guds ord for deres folks skyld – og for os – så vi også kan lære om vor himmelske Fader og hans Søn Jesus Kristus og elske dem og holde deres bud.

(Se Jakob, Enos, Jarom og Omni).

ILLUSTRERET AF JERRY HARSTON

LÆS MORMONS BOG

»Mormons Bog ... ligger foran os som et yderligere vidnesbyrd om Herren Jesu Kristi guddommelighed og virkelighed, som et vidnesbyrd om hans forsonings altomfattende godgørenhed, samt om at han kom ud af gravens mørke.«

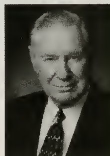
Gordon B. Hinckley
(»Det største mirakel i menneskehedens historie«, *Stjernen*, juli 1994, s. 69).

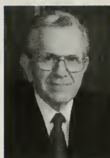
»De hellige skrifter er for børn, til at fylde deres ivrige sind med hellige sandheder.«

Thomas S. Monson
(»Come, Learn of Me«, *Ensign*, december 1985, s. 48).

»Et menneske er ikke rigtig på omvendelsens vej, medmindre vedkommende har begyndelsen til et vidnesbyrd om, at ... Mormons Bog er endnu et vidne om Jesus Kristus.«

James E. Faust
(»Joseph Smith og Mormons Bog«, *Stjernen*, februar 1996, s. 6).

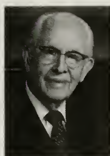
»Som alle andre bøger af stor værdi er [Mormons Bog] ikke bare underholdende læsning. Men hvis I vil læse flittigt, kan jeg forsikre jer om, at det vil være den mest berigende bog, I nogensinde har besluttet jer for at læse.«

Boyd K. Packer
(»Min sjæls inderste«, *Stjernen*, aprilkonferencen 1986, s. 60.)

»Jeg fortalte brødrene, at Mormons Bog var den mest korrekte bog på jorden og vor religions slutsten, og et menneske ville komme Gud nærmere ved at efterleve dens forskrifter end ved nogen anden bog.«

Joseph Smith
(*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 232).

»Jeg velsigner jer med øget *forståelse* af Mormons Bog. Jeg lover jer, at ... hvis vi dagligt vil læse fra dens sider og efterleve dens forskrifter, vil Gud udøse hidtil ukendte velsignelser over hvert barn i Zion og Kirken.«

Ezra Taft Benson
(»Et helligt ansvar«, *Stjernen*, aprilkonferencen 1986, s. 79.)

»Og når I modtager disse ting, formaner jeg jer til at adspørge Gud, den evige Fader, i Kristi navn, om disse ting ikke er sande; og dersom I beder af oprigtigt hjerte og med fast forsæt samt med tro på Kristus, da vil han åbenbare sandheden deraf for jer gennem den Helligånds kraft.«

Moroni
(Moroni 10:4).

UDSNIT AF *MORONI BEGRAVER PLADERNE*, AF TOM LOVELL

BYD UNGE KVINDER VELKOMMEN I HJÆLPEFORENINGEN

Da profeten Joseph Smith organiserede Hjælpeforeningen den 17. marts 1842, var der 18 kvinder til stede. Tre af dem var teenagere. Lucy Mack Smith, profetens mor, gav senere hjælpeforeningssøstre i alle aldre et klogt råd, da hun opfordrede dem til »at værdsætte hinanden, våge over hinanden, trøste hinanden og modtage belæringer, så vi alle kan være sammen i himlen« (Minutes of the Female Relief Society of Nauvoo, den 24. marts 1842).

Som søstre i Hjælpeforeningen har vi mulighed for at byde sidste dages hellige kvinder velkommen i vores kreds, »[vores] hjerter skulle være sammenknyttet i indbyrdes enighed og kærlighed« (Mosiah 18:21).

EN KÆRLIG OVERGANG

Hjælpeforeningens hovedbestyrelse mødtes med nogle unge piger for at høre, hvordan de havde det med overgangen fra Unge Pigers organisation til Hjælpeforeningen. Deres udtalelser udtrykker en blanding af uvished og forventning.

»Jeg er lidt bange for at komme i Hjælpeforeningen,« sagde en ung pige. »I Unge Piger drejer lektionerne sig om det, som jeg oplever nu. Men når jeg tænker på Hjælpeforeningen, så tænker jeg på ældre kvinder, der taler om det, der interesserer ældre kvinder, men ikke nødvendigvis mig.«

En ung pige sagde: »Jeg tror, at jeg kommer ind i mere formelle omgivelser, hvor damerne altid er stille og altid opfører sig korrekt. Jeg håber bare, at jeg kan falde til og have det sjovt sammen med dem.«

Kan jeg falde til? Vil jeg synes om Hjælpeforeningen? Vil jeg være i stand til at tjene? Det er nogle af de spørgsmål, som de unge søstre har. Vi må hver især forsikre disse søstre om, at vi er deres venner, at de er værdsat, og at de virkelig vil få mulighed for at udnytte deres talenter og tjene.

ET KÆRLIGT SØSTERFÆLLESSKAB

Mary Ellen Smoot, hovedpræsidentinde for Hjælpeforeningen, råder os til at tage imod de unge kvinder, som kommer ind i Hjælpeforeningen. »Det bliver i dette kærlige søsterfællesskab,« siger hun, »at unge kvinder øger deres forståelse af evangeliets principper, skaber stærke vidnesbyrd og gør Kristuslignende tjeneste til en del af deres liv« (udtalelse ved Hjælpeforeningens åbent hus-arrangement i foråret 1999).

ILLUSTRERET AF LAVON THORNTON

Hjælpeforeningens erklæring bekræfter Hjælpeforeningens idealer og hjælper alle søstre til at realisere deres potentiale:

Vi er Guds elskede og åndelige døtre, og vores tilværelse har betydning, formål og retning.

Som et verdensomspændende søsterfællesskab er vi forenede i vores hengivenhed over for Jesus Kristus, vores Frelser og store eksempel.

Vi er troens, dydens, visionernes og barmhjertighedens kvinder, som -

øger vores vidnesbyrd om Jesus Kristus ved hjælp af tro og studium af skriften.

søger åndelig styrke ved at følge Helligåndens tilskyndelser.

indvier os selv til at styrke ægteskabet, familien og hjemmene.

finder storhed i moderskabet og glæde i kvindelighed.

glæder os over tjeneste og gode gerninger.

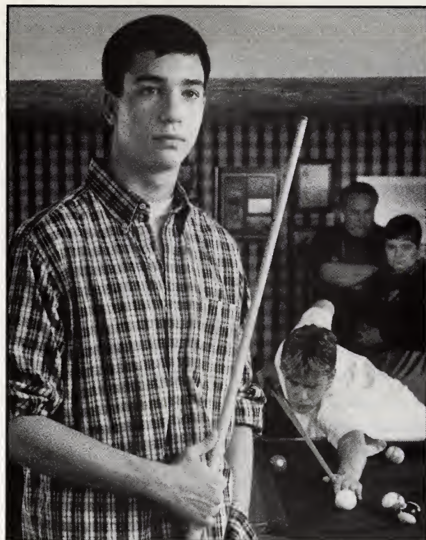
elsker livet og at lære.

står for sandhed og ret.

støtter præstedømmet som Guds myndighed på jorden.

glæder os over templets velsignelser, forstår vores guddommelige skæbne og stræber efter ophøjelse.

Hjælpeforeningen giver hver af os mulighed for vækst, tilfredshed, venskab og åndelig oplysning. Den byder på et søsterfællesskab for livet. □

MODELFOTO: WELDEN C. ANDERSEN

Hvordan kan jeg hjælpe min vildfarne ven og samtidig følge mine forældres råd?

Mine forældre har rådet mig til ikke at være for meget sammen med en af mine venner, fordi han drikker spiritus og pjækker fra skolen. Men min ven har også gode sider. Hvordan kan jeg hjælpe min ven og samtidig følge mine forældres råd?

Svarene er ment som en hjælp og vejledning, men er ikke udtryk for Kirkens officielle lære.

***LIAHONAS* SVAR**

Venskaber er nogle af vore vigtigste forhold her på jorden. Venner byder ikke blot på fællesskab og sjov, de kan også gøre varigt indtryk på os. Vi har alle svagheder, og gode venner kan yde en uvurderlig støtte og hjælp i svære tider.

Men alligevel har vores venner nogle gange vaner, som er uforenelige med evangeliet eller familiens standarder. Forældre har fået befaling om at opdrage deres børn i lys og sandhed (se L&P 93:40). De har ret til at modtage inspiration for deres børn og er naturligvis bekymrede, når de ser deres sønner og døtre vælge venner, som ikke deler familiens værdier. Eftersom forældre motiveres af kærlighed og bekymring for vores velfærd, og fordi de har større erfaring, burde vi lytte til og følge deres råd. Forældre ved, hvor ødelæggende konsekvenserne af at sænke sine standarder kan være. De ved også, at sande venner aldrig vil opfordre os til at vige fra de værdige mål, vi har sat for os selv.

Heldigvis er det at være tro mod evangeliets principper og ære dine forældre ikke ensbetydende med, at du nødvendigvis behøver at svigte din ven, som har problemer. Med hjælp og støtte fra dine forældre kan du hjælpe din ven med at sætte og nå sine egne værdige mål.

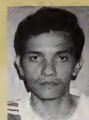
Men i den situation bør du først ærligt overveje flere spørgsmål: Hvor stærk er jeg? Vil jeg snarere blive påvirket af min ven end han af mig? Vil han respektere min beslutning om ikke at tage del i uretfærdige aktiviteter, eller vil han forsøge at trække mig ned også? Mange mennesker, som ønsker at hjælpe vildfarne venner, begynder hurtigt at sympatisere med og acceptere deres venners syndige adfærd. Det er vigtigt for både dig og din ven, at du forbliver tro mod evangeliets standarder. Hvis du ikke er stærk nok til at holde budene, når du er sammen med din ven, må du helt bryde med ham.

Hvis du har den åndelige styrke til at være et urokkeligt eksempel for din ven, så tal med dine forældre og læg en plan for, hvordan du kan hjælpe din ven.

Humberto Marambaia Junior

Juan Carlos Sivira

Anne-Marie Fanakrå

Jorge Ramón Sorto

Forklar ham dine standarder, og lad ham vide, hvor meget din tro betyder for dig. Lad ham vide, at du er bekymret for ham og vil hjælpe ham, men at du ikke vil sænke dine egne standarder. Du kan invitere ham med i kirke eller til ungdomsaktiviteter eller opfordre ham til at mødes med missionærerne. Lad ham være sammen med dig i dit hjem, så han kan opleve den glæde, der kommer af at efterleve evangeliet. Husk ham i dine personlige bønner og familiebønner.

Overvej at gøre det, som en af vore læsere foreslår, nemlig at bede din familie faste og bede sammen med dig for din ven. Når I sammen søger inspiration til, hvordan du bedst kan hjælpe din ven, vil dine forældre sikkert bemærke din styrke og indse, at deres bekymring for dit åndelige velfærd afspejles i din bekymring for din ven. Når du involverer dem så direkte, vil de nok være mere villige til at byde din ven velkommen i deres hjem, så han kan se, hvordan et evangelisk miljø er.

Selv om det ikke er en let situation kan du og din familie, hvis du forbliver tro mod dit vidnesbyrd om evangeliet og søger Herrens hjælp, velsigne din ven.

LÆSERNES SVAR

Vores forældre gør klogt i at være bekymrede for os. Vi bør spørge os selv: Er vi så trofaste mod evangeliet, at ingen anden indflydelse kan få os væk fra Herren? Hvis svaret er ja, må vi tale med vores forældre, berolige dem og så invitere denne kære ven med til en aktivitet i Kirken. Vi kan hjælpe ham til at se, at de gode egenskaber, som han har, kan anvendes på bedst mulig måde i Kirken.

Gerardo Salvatierra Fernández,
Chilecito Gren,
Córdoba-missionen i Argentina

For noget tid siden var jeg i samme situation. Men ven, som endnu ikke er medlem af Kirken, gik ind på en bar og kom tilbage med to flasker øl. Jeg sagde: »Kender du ikke mine sidste dages hellige principper?« Han svarede: »Undskyld, det havde jeg glemt. Så har jeg ikke nogen ven at drikke med.« Så overraskede han mig. Han smed de to flasker i skraldespanden. Nu går han altid ud med mig, men han drikker ikke.

Vores eksempel påvirker andre mennesker. Vi må følge Jesu Kristi eksempel.

Humberto Marambaia Junior,
Vila Nova Ward,
Campo Grande Stav i Rio de Janeiro i Brasilien

Når en ven har problemer, er det første vi bør gøre at ransage os selv og sikre os, at vi er faste i vores

Bibiche Aka Mwanzambi

Devita Aprilani

Nkem Beauty Okor

Marilou Valera Millare

beslutning om at gøre det rette. Hvis vi inviterer vores venner til at deltage i aktiviteter sammen med vores forældre og andre, der har høje standarder, kan de føle Ånden og andres kærlighed til dem. Og samtidig efterlever vi evangeliet.

Juan Carlos Sivira,
Los Laureles Ward,
Cuidad Ojeda Stav i Venezuela

For noget tid siden var jeg meget optaget af, hvad andre mente om mig. Jeg begyndte at gøre ting, som jeg vidste, jeg ikke burde gøre, bare for at vise, at jeg kunne være sej. Jeg overvejede endda at forlade Kirken, ikke fordi jeg var holdt op med at tro på Jesu Kristi evangelium, men fordi jeg havde så dårlig samvittighed. Jeg indså heldigvis, at jeg var ved at give afkald på min evige, åndelige glæde for en kortsigtet, falsk glæde.

Takket være støtte og masser af kærlighed fra mine venner i Kirken, fik jeg styr på mine tanker og påbegyndte en hård og smertefuld omvendelsesproces. Jeg er dybt taknemlig for, at mine venner aldrig svigtede mig. Den oplevelse lærte mig, at min himmelske Fader elsker mig og vil hjælpe mig.

Anne-Marie Fanakrå,
Stavanger Gren,
Stavanger Distrikt i Norge

Jeg ville invitere min ven med til familieaften. På den måde kunne han være sammen med min familie, og vi kunne vise ham, hvor meget han betød for os. Jeg ville invitere ham med til Kirkens møder, og lidt efter lidt belære ham om evangeliets grundlæggende principper.

Bed dine forældre om at faste og bede sammen med dig om, hvordan du kan hjælpe din ven. Husk, at sidste dages hellige hjælper deres næste.

Jorge Ramón Sorto,
Rofinería Ward,
Apopa Stav i El Salvador

Jeg var opvokset i en ateistisk familie, som ikke respekterede nogen bestemte værdier. Men min bedste veninde, Maud Dominault, og hendes familie, som er medlemmer af Kirken, vendte mig aldrig ryggen, selv ikke når jeg begik fejl. Hendes familie accepterede mig, selv om jeg var anderledes. I dag føler vi os knyttet sammen, som om vi var en stor familie.

Men hvis din ven på længere sigt presser dig til at gøre noget forkert, gå på kompromis med dine værdier og din livsstil og prøver at lokke dig væk fra sandheden, så er han ikke en god ven. I det tilfælde vil det være bedst for dig at holde op med at omgås ham, for der er altid en risiko for, at han trækker dig med ned.

Maud Pipet-Renard,
En ven af Kirken, som bor i Bordeaux
Stav i Frankrig

Jeg kunne besøge denne ven sammen med et andet medlem af Kirken. Hvis jeg ikke er særlig stærk i evangeliet, og jeg tager hen for at besøge ham alene, risikerer jeg at komme ud i det samme problemer. Af den grund ville jeg tage en ven med, som også er medlem af Kirken. Hver gang vi besøgte ham, ville jeg have et evangelisk budskab med og være et godt eksempel. Frem for alt ville jeg bede og faste for ham.

Som medlemmer af Kirken bør vi undervise vore venner ved vores adfærd. Hvor vi end er, bør vi afspejle Jesu Kristi billede.

Bibiche Aka Mwanzambi,
Foncier Ward,
Abidjan Stav i Elfenbenskysten

Spørgsmålet her er, om vedkommende er klar over, at det han gør er forkert. Det er der mange, som ikke er, men nogle mennesker er – og alligevel fortsætter de.

Det kan jo være, at din ven ikke er klar over, at hans adfærd er forkert. Fordi jeg holder af ham, ville jeg kærligt opmuntre ham til at ændre adfærd til det bedre. Jeg ville også påpege hans gode sider, for at sikre mig, at hans dårlige opførsel ikke ødelægger dem. Jeg ville også hjælpe mine forældre til at se hans gode sider.

Devita Aprilani,
Surabaya Barat Gren,
Surabaya Distrikt i Indonesien

Jeg levede et liv, som slet ikke gavnede mig. Men takket være en vens hjælp, fandt jeg ud af, at Gud lever. Hvis min ven havde ladet mig forblive i mørke, havde jeg aldrig set Guds lys. Lad os tage os af de lam, der farer vild, for vor himmelske Fader elsker os alle og ønsker, at vi skal vende hjem til ham.

Nkem Beauty Okor,
Emuoha Ward,
Port Harcourt Stav i Nigeria

Det første, vi skal gøre, er at adlyde vore forældre. De elsker os, og det er derfor, de vil beskytte os mod det, der ikke er godt for os. Vores venner kan lede os i fristelse eller føre os åndeligt væk fra vor himmelske Fader.

Hvad angår vores venner, så må vi hjælpe dem, så godt vi kan. Hvis det er muligt, bør vi hjælpe ham til at forstå, at han skal vende tilbage til sin himmelske Fader.

Linda Hayde López Fierro,
Nueva Aurora Ward,
Guayaquil Øst Stav i Ecuador

Mine forældre ved altid bedst, men jeg bør ikke svigte min ven, som er på vej til at ødelægge sig selv. Jeg må opfordre ham til at opføre sig ordentligt og påpege den virkning, som hans handlinger har på hans helbred, hans velbefindende, hans familie og samfundet. Jeg må overbevise ham om, at han skal fuldføre sin uddannelse og lade ham vide, at han kan udrette meget godt, hvis han bare vil. Men vigtigst af alt må jeg hjælpe ham med at komme tættere på Jesus Kristus, så han kan indse, at han ikke står helt alene i verden.

Marilou Valera Millare,
Bangued Ward,
Narvacan Stav i Filippinerne

Du kan gøre SPØRGSMÅL OG SVAR *mere interessant ved at besvare nedenstående spørgsmål. Send dit svar, så vi har det senest den 1. maj 2000. Send det til* QUESTIONS AND ANSWERS 05/00, *Liahona,* 50 *East North Temple Street, Salt Lake City, UT* 84150–3223, *USA; eller send det som e–mail til* CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. *Dit svar skal være maskinskrevet eller skrevet med tydelig skrift på dit eget sprog. For at vi kan bringe dit svar, skal du vedlægge dit fulde navn, privatadresse samt ward og stav. Hvis det er muligt kan du vedlægge et foto af dig selv. Dette foto vil ikke blive returneret. Vi trykker et repræsentativt udsnit af svarene.*

SPØRGSMÅL: *Hvis vor himmelske Fader er så kærlig, hvorfor tillader han så, at der sker onde ting mod uskyldige mennesker?* □

Den levende profets ord

Råd og vejledning fra præsident Gordon B. Hinckley

GUDDOMMELIG NATUR

»Hvor ville det dog gøre en stor forskel, hvis vi hver især ville have visheden om, at vi havde en gnist af det guddommelige i os, at vi er af kongelig æt, at vi bogstaveligt er sønner og døtre af Gud, og hvis vi er sønner og døtre af en Fader, så er vi alle brødre og søstre og burde behandle hinanden som sådan.«[1]

UVENLIGHED

»Jeg tror, at vi kan læse skrifterne forfra og bagfra og lære dem udenad, men hvis der er uvenlighed i vores hjerte, hvis der sker overgreb i vores familie, så er alt det andet forgæves.«[2]

ARBEJDE

»Der sker ikke noget i denne Kirke, medmindre man arbejder. Det er ligesom en trillebør. Den bevæger sig ikke, før man tager fat i de to håndtag og skubber den. Hårdt arbejde fører Herrens værk fremad, og hvis man har lært at arbejde ærligt, vil det velsigne ens liv for evigt. Jeg mener det af hele mit hjerte. Det vil velsigne jeres liv for evigt.«[3]

VERDSLIGT OG ÅNDELIGT

»Kirkens kritikere beklager sig over, at Kirken er blevet et stort forretningsforetagende. Lad mig sige det udtrykkeligt, at det åndelige aldrig er blevet fortrængt af det verdslige. Faktisk går de to hånd i hånd, det verdslige skaber midler og baner vej, for at det åndelige kan blive sat i værk. Faktisk er det en og samme sag. Herren selv har sagt: ›Derfor, sandelig siger jeg jer, at alting er åndeligt for mig, og jeg har aldrig givet … en lov, der var timelig … thi mine befalinger er åndelige; de er ikke naturlige eller timelige, ej heller kødelige eller sanselige‹ (L&P 29:34–35).

Fra dette værks tidlige begyndelse er det timelige blevet brugt til at fremme det åndelige.«[4]

TIENDE

»Herren har store forventninger til jer, at I vil gøre jeres del for at føre Herrens værk frem ved at betale jeres tiende og offerydelser. Vi har penge nok til at drive denne Kirke, takket være folkets trofasthed. Hvilken fantastisk trofasthed. Vi har ikke mange rige mennesker i Kirken. De penge, som Kirken drives med, kommer fra bidrag fra folk som jer, vidunderlige, trofaste mennesker. Tiende er ikke så meget et spørgsmål om penge, som et spørgsmål om tro. Herren kan ikke velsigne dem, der ikke er lydige.«[5]

FOTO AF PRÆSIDENT HINCKLEY: JED CLARK

TRO PÅ FREMTIDEN

»Jeg føler stor optimisme for fremtiden. Vi lever i en verden med alle mulige problemer, som vi alle ved. Vi ser det overalt – bander, splittede familier, børn, der myrder andre børn, enlige mødre, fødsler uden for ægteskabet, narko, det hele, men trods det, tror jeg, at der er meget godt i mennesker. Jeg tror, at der er millioner, som beder og er trofaste, stærke mennesker, som gør deres bedste for at opdrage deres familier i sandhed og retfærdighed, for at leve som hæderlige og pålidelige borgere og som yder en indsats.«[6]

TRÆF GODE VALG

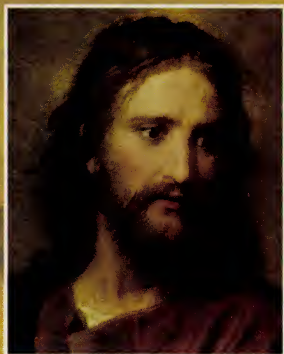
»Har I nogensinde kigget på et led på en gård, som kan åbne og lukke? Hvis man kigger på hængslet, så bevæger det sig kun meget lidt, men hængslets lille bevægelse får stor virkning ude i periferien. Sådan er det også med vores liv. Det er de små beslutninger, der gør den store forskel i vores liv.«[7]

VÆR TROFAST

»Vi burde være de bedste mennesker på denne klode. Hvis vi efterlever evangeliet, så vil vi være de bedste mennesker på jorden. Hvis vi ikke efterlever evangeliet, så er vi forrædere mod den store og smukke sag, som vi har taget imod. Jeg formaner jer til at yde lidt mere, at være lidt mere trofaste, at være lidt bedre, at være sidste dages hellige i hver eneste betydning af ordet. Hvis vi vil være stærke, hvis vi vil være trofaste, hvis vi vil være oprigtige, så vil den Almægtiges velsignelser følge os, hvor vi end går, og hvad vi end gør i retfærdighed.«[8] □

NOTER:

1. Møde i Burlington i Vermont, den 14. oktober 1998.
2. Præstedømmets lederskabsmøde ved regionalkonferencen i Houston i Texas, den 19. september 1998.
3. Missionærmøde i Montreal i Quebec i Canada, den 6. august 1998.
4. Tale, som præsident Hinckley holdt, da han blev udnævnt til årets internationale leder af Brigham Young University Marriott School of Management, den 6. november 1998.
5. Møde i Columbus i Ohio, den 25. April 1998.
6. Interview med *Houston Chronicle*, den 15. september 1998.
7. Møde i Schenectady i New York, den 17. oktober 1998.
8. Møde i Richmond i Virginia, den 14. november 1998.

Når vi læser om Jesu Kristi evangeliums gengivelse til Lehi og hans familie, gengives det også til os.

VIDNESB

EN FAMILIES YRD OM KRISTUS

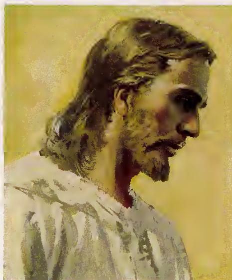
Kent P. Jackson

LEHI OG HANS FOLK ANKOMMER TIL DEN NYE VERDEN, AF CLARK KELLEY PRICE; *LILLE BILLEDE:* UDSNIT AF *KRISTUS OG DEN RIGE UNGE MAND*, AF HEINRICH HOFMANN

I Mormons Bog følger vi beretningen om en familie af israelitter, der var velsignet med stor kundskab om Kristi lærdomme. Selv en overfladisk sammenligning mellem Mormons Bog og Bibelen viser, at Lehis efterkommere besad en langt større forståelse af denne lære end det folk, som de kom fra.

Det Gamle Testamente rummer kun få dyrebare skriftsteder, som hentyder til kristne lærdomme. Og selv i Joseph Smiths oversættelse, som afslører, at evangeliet fandtes på jorden fra Adam til Moses, finder vi ikke en udbredt eller klar forståelse af Kristus fra Moses tid og op til Johannes Døbers tid. Men Jesu Kristi evangelium er kernen i Mormons Bog. Dens titelblad bekræfter, at bogen blandt andet blev skrevet for at »overbevise jøder og ikke-jøder om, at Jesus er Kristus, den evige Gud, som åbenbarer sig for alle folk«.

Nutidig åbenbaring forklarer, at Gud ikke altid har givet jordens folk en fuld forståelse af sit evangelium, selv ikke til Israels hus. På grund af deres oprørskhed var israelitterne fra Moses og frem til Johannes Døber nægtet det højere præstedømme og evangeliets velsignelser, som er reserveret til de trofaste (se L&P 84:23–27; Joseph Smiths oversættelse, 2 Mos 34:1–2). Alma sagde:

»Og derfor modtager den, der forhærder sit hjerte, en mindre del af ordet; og den, der ikke forhærder hjertet, til ham gives der en større del af ordet, indtil det forundes ham at forstå Guds hemmeligheder, ja, indtil han forstår dem fuldstændigt.

Og til dem, der forhærder hjertet, gives en mindre del af ordet, til de ikke ved noget om Guds hemmeligheder« (Alma 12:10–11).

Oprørskhed fører til tabte muligheder, og gennem det meste af sin historie led det gamle Israel under følgerne af oprørskhed, så meget af evangeliets lære blev taget bort eller holdt tilbage (se Alma 12:9; 29:8; 3 Nephi 26:9–10).[1] Men da Lehi og hans familie skilte sig ud fra deres samfund, modtog de »en større del af ordet«. Til Lehi gengav Herren evangeliet i dets fylde, og vi, der læser Mormons Bog, velsignes af det, som han og hans familie lærte og nedskrev. Faktisk er en af de bedste ting ved Mormons Bog dens tydelige lærdomme og vidnesbyrd om Jesus Kristus.

NEPHIS OPTEGNELSE

Nephi begyndte sin optegnelse med at fremstille de større plader, en begivenhed, der formentlig fandt sted mere end ti år efter, at han og hans familie havde forladt Jerusalem. På dem nedskrev han sin fars optegnelse, en beretning om deres rejser i ørkenen, og sine egne og sin fars profetier (se 1 Nephi 19:2). Omkring 30 eller 40 år efter familiens afrejse fremstillede Nephi de små plader, og på dem skrev han den beretning, som vi har i 1 og 2 Nephi (se 2 Nephi 5:28–34). Vores oplysninger om Lehis og Nephis tidlige syner stammer altså fra en optegnelse, der blev skrevet mindst 30 år efter, at mange af de begivenheder, den beskriver, havde fundet sted.

At der gik så lang tid betyder ikke, at optegnelsen er unøjagtig. Da Nephi skrev på de små plader trak han på sin hukommelse, sin fars nedskrevne optegnelser, sin egen tidligere beretning fra de store plader og Helligåndens inspiration. Faktisk gjorde den tid, der var gået, at optegnelsen blev mere moden, velovervejet og klar i beskrivelsen af de tidlige år.[2]

LEHIS KALDELSE

I kapitel 1 i 1 Nephi læser vi, at det, som Lehi forkyndte i Jerusalem, var det samme budskab, som Det Gamle Testamentes profeter på den tid bragte: Jerusalem skulle ødelægges, og dens indbyggere skulle føres i fangenskab på grund af deres ugudelighed. Ifølge Nephi var hans far en af »mange profeter« i Jerusalem, som forkyndte det samme budskab (se 1 Nephi 1:4).[3]

Men Lehi hørte også om Frelserens jordiske virke. I et syn så han »Gud sidde på sin trone«, »én stige ned midt ud af himlen« og »tolv andre, der fulgte ham« (1 Nephi 1:8–10). Den, der sad på tronen, identificeres som Gud, men de andre – deriblandt denne »én«, som steg ned – identificeres ikke i det kapitel af Nephis optegnelse. Lehi modtog en bog og fik besked på at læse den. Han læste i den »angående Jerusalem – at den ville blive ødelagt tillige med dens indbyggere; mange ville omkomme ved sværdet, og mange ville blive bortført til Babylon i fangenskab« (1 Nephi 1:13).[4]

Nephi fortæller os ikke mere om bogens indhold, men han nævner, at hans far blev stærkt bevæget, mens synerne fortsatte, og mens han fortsatte med at læse. Lehi

TIL VENSTRE: UDSNIT AF JESUS KRISTUS, AF HARRY ANDERSON; TIL HØJRE: MALERI AF GARY E. SMITH

erklærede Guds storhed ved at sige, at Herren ikke tillod, at dem, der kom til ham, blev udryddet (se 1 Nephi 1:14), måske henviste han til sin families udfrielse fra den kommende ødelæggelse eller til Guds magt til at frelse fra synd. Da Lehi forkyndte det budskab, han havde modtaget i sine syner, for jøderne, lagde han vægt på to

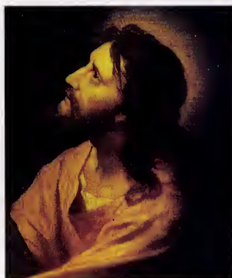
»og det skete medens [Lehi] bad til Herren, at der kom en ildstøtte og hvilede på en klippe foran ham; og han så og hørte meget« (1 Nephi 1:6).

ting: Jerusalems indbyggere var ugudelige og ville blive udryddet, og, med Nephis ord, så »tilkendegav [han], at der skulle komme en Messias, og ligeledes verdens forløsning« (1 Nephi 1:19). På grund af disse profetier blev Lehi forfulgt, og folket stræbte ham efter livet (se 1 Nephi 1:22).

Udover en fortolkning af Lehis drøm modtog Nephi et udvidet syn om fremtiden, især Kristi mission.

Nephis beretning om faderens syn er spændende. Han omtaler »én stige ned midt ud af himlen«, som om hans identitet var ukendt. Skønt Nephi tydeligvis vidste en del om Kristus på det tidspunkt, hvor han nedskrev sin fars syn, var han bevidst upræcis. Optegnelsen antyder, at Lehi på det tidspunkt ikke vidste, hvem denne »én« var. Denne oplysning kom tilsyneladende i senere åbenbaringer. Ikke før mange år senere begyndte Lehi at undervise sine børn om emnet Jesu mission (se 1 Nephi 10).

»LINIE PÅ LINIE, BUD PÅ BUD«

Kundskab om Jesus Kristus og hans forsoning blev ikke givet til Lehi og hans familie på én gang. Tilsyneladende kom den »linie på linie, bud på bud« (2 Nephi 28:30). Kapitel 10 i 1 Nephi giver os et indtryk af denne gradvise gengivelse. Her fortæller Lehi sin familie om nogle af de principper, som han havde modtaget ved åbenbaring, især hans syn af livets træ (se 1 Nephi 8). Nephis gengivelse af sin fars belæringer bruger omhyggeligt udvalgte ord, der viser, at Lehi lærte og forkyndte nye principper. Nephi opsummerer: »Seks hundrede år fra den tid, da min fader forlod Jerusalem, skulle Gud Herren oprejse en profet blandt jøderne, ja, en *Messias*, eller med andre ord, en verdens *frelser*« (1 Nephi 10:4; fremhævelse tilføjet).

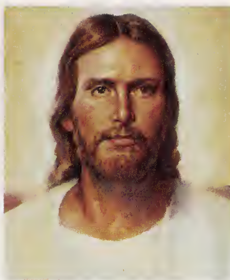
I det næste vers nævner Nephi »*denne Messias*, som han havde talt om, eller denne verdens *forløser*« (1 Nephi 10:5; fremhævelse tilføjet). Kraften i Kristi forsoning præsenteres i det næste vers for første gang i Mormons Bog: »Thi hele menneskeheden var i en fortabt og falden tilstand og ville altid være det, medmindre de ville forlade sig på *denne forløser*« (1 Nephi 10:6; fremhævelse tilføjet).

Ved at bruge ord som »en Messias«, »denne Messias«, »en profet«, »en verdens frelser« og »denne forløser« – som alle tydeligvis henviser til Kristus – antyder Nephi, at han præsenterer disse begreber for første gang i optegnelsen. Det er tydeligt, at det, som Lehi og hans sønner lærte om Jesus Kristus og hans mission, var nyt for dem. Nephi, den varsomme og følsomme historiker, beretter begivenheden med et sprog, der omhyggeligt er valgt for at skildre familiens begrænsede kundskab på det tidspunkt, selv om han skrev optegnelsen mange år senere.

Der skulle gå mere end 40 år fra det tidspunkt, hvor Lehi forlod Jerusalem, til familien hørte Frelserens navn. På et eller andet tidspunkt mellem 559 og 545 f.Kr. blev Lehis søn Jakob besøgt af en engel, der for første gang i Mormons Bog fortalte ham, at Frelserens navn skulle være *Kristus* (se 2 Nephi 10:3). Det navn anvendes hyppigt derefter, i alt 315 gange i den engelske udgave af Mormons Bog. Samtidig med at Jakob hørte, at Frelserens navn skulle være *Kristus*, hørte Nephi, at han skulle hedde *Jesus*. Nephi skrev: » ... i overensstemmelse med profeternes ord og Guds engels ord skal hans navn være Jesus Kristus« (2 Nephi 25:19). Begyndende med denne henvisning nævnes navnet *Jesus* 161 gange i den engelske udgave af Mormons Bog.

I 1 Nephi 10 beretter Nephi om sin fars belæringer om Frelserens jordiske virke, idet han begynder med Johannes Døbers mission (se 1 Nephi 10:7–9). Lehi belærte sine børn om, at evangeliet skulle forkyndes for jøderne, som ville myrde denne »Messias, som skulle komme«, og bagefter ville han opstå fra de døde (1 Nephi 10:11). Nephi påpeger, at denne Messias skulle være »deres *Herre*« (1 Nephi 10:14; fremhævelse tilføjet) og også »*Guds Søn*« (1 Nephi 10:17; fremhævelse tilføjet), og dermed nævner han for første gang i Mormons Bog denne vigtige lære.

TIL VENSTRE: NEPHIS SYN OM JOMFRU MARIA, AF JUDITH MEHR;
TIL HØJRE: UDSNIT AF KRISTUS I GETSEMANE, AF HEINRICH HOFMANN

NEPHIS VIDNESBYRD

Nephi var ivrig efter at se det, som hans far havde set, og i 1 Nephi 11 modtager han et lignende syn af livets træ. Udover en fortolkning af Lehis drøm modtager Nephi en udvidet vision af fremtiden, især Kristi mission.

Nephis syn afslører betydningsfulde oplysninger om Jesu jordiske liv blandt jøderne i Palæstina og hans komme i herlighed blandt Lehis efterkommere i Amerika. Udover det, som hans far allerede havde belært om, forkyndte Nephi følgende: Kristus skulle være Guds Søn, født af en jomfru (se 1 Nephi 11:13–21). Han skulle tjene »med kraft og stor herlighed« og velsigne andre (se 1 Nephi 11:24, 28, 31). Han blev fulgte af »tolv andre« (se 1 Nephi 11:29). Han skulle »dømmes af verden« og slås ihjel (se 1 Nephi 11:32–33). I Amerika skulle ødelæggelser gå forud for hans komme der (se 1 Nephi 12:4–5). Han skulle stige ned fra himlen (se 1 Nephi 12:6) og udvælge tolv nephitiske disciple (se 1 Nephi 12:7–10). Og tre til fire generationer skulle leve i retfærdighed efter hans komme (se 1 Nephi 12:11–12).

Nephis forståelse af læren om Kristus og hans forsoning står klar i de ord, som han bruger til at undervise sin familie med. Han sagde, at Jesus skulle være »Guds Lam«, som skulle »borttage verdens synder« (1 Nephi 10:10). Ordet *lam* sætter Frelserens forsoning i forbindelse med Moseloven, som Lehi og hans familie var bekendt med. Kristus skulle borttage deres synder som et offer på deres vegne. Mellem 1 Nephi 10:10 og 14:27 anvender Nephi ordet *lam* 57 gange med henvisning til Jesus.

PROFETERNES VIDNESBYRD

De oplysninger, som Lehi og hans familie havde om Jesu Kristi mission, stammede ikke kun fra personlig åbenbaring og englebesøg. De tidligere profeters ord, som fandtes på messingpladerne, belærte dem også om Kristus. Zenock profeterede, at Herren skulle »løftes op«, og Neum forudsagde, at Kristus skulle korsfæstes (se 1 Nephi 19:10).

Profeten Zenos' skrivelser synes at have været en væsentlig kilde til Nephis viden om Kristus.[5] Fra ham lærte Nephi, at Jesus skulle begraves i en kalket grav, og at der skulle være »tre dages mørke, der skulle være et tegn på hans død for dem, der bebor øerne i havet, i særdeleshed dem, der er af Israels hus« (1 Nephi 19:10). Zenos sagde videre, at Herren skulle »visselig på den dag besøge hele Israels hus«, de retfærdige med sin røst og de ugudelige med sin hævn (se 1 Nephi 19:11–12). Folket i Jerusalem skulle »tugtes af alle folk« og blive spredt, fordi de korsfæstede deres Herre, men i de sidste dage skulle de samles igen, når de tog imod ham (se 1 Nephi 19:13–16).

For mere fuldstændigt at overtale sit folk til »at tro på Herren deres Forløser« læste Nephi for dem fra Esajas' skrivelser (se 1 Nephi 19:23), og han gengav flere kapitler af Esajas' ord i sin egen optegnelse.

MORMONS BOGS VIDNESBYRD

Det vidnesbyrd om Jesus Kristus, som Lehi og hans efterkommere har efterladt til os, har velsignet millioner af mennesker og vil velsigne mange millioner endnu. Takket være det, som Lehi og hans sønner erfarede om Frelseren i deres kaldelses tidlige tid, var deres efterkommer *kristne*. Deres optegnelse er »Endnu et vidne om Jesus Kristus«.

Lehis søn Jakob blev besøgt af en engel, der, for første gang i Mormons Bog, fortalte ham, at Frelseren skulle kaldes *Kristus*.

TIL VENSTRE: UDSNIT AF *HAN ER OPSTÅET,* AF DEL PARSON; *TIL HØJRE:* ILLUSTRERET AF CLARK KELLEY PRICE

Det er værd at bemærke, at tidligt i Herrens sidste dages værk gav han verden en bog med Kristi rene vidnesbyrd og lære. Endnu før han genoprettede sin Kirke, gav han os Mormons Bog, som vidner og belærer om ham.[6] Eftersom Mormons Bog er vores religions slutsten, er gengivelsen af evangeliet til Lehi og hans efterkommer, samtidig evangeliets gengivelse for os. Og når vi får en forståelse af det, linie på linie, sådan som de gjorde, kan vi tage del i alle dets velsignelser. □

NOTER:

1. Skønt L&P 84:23–27 fortæller os, at Det Melkisedekske Præstedømme blev taget fra Israel på Moses tid, sagde profeten Joseph Smith, at Israels profeter bar det (se *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, red. Joseph Fielding Smith, 1954, s. 215). Det følger deraf, at profeterne også kendte evangeliet, skønt de var begrænset i, hvad de måtte forkynde for folket (se Alma 12:9).

2. En opsummering af Mormons Bogs kilder og struktur findes i Eldin Ricks *Story of the Formation of the Book of Mormon Plates*, 1966, s. 1–7; se også S. Kent Brown, *From Jerusalem to Zarahemla: Literary and Historical Studies of the Book of Mormon*, 1998, s. 28–54.

3. Følgende profeter var nogenlunde samtidige med Lehi: Hulda (se 2 Kong 22:14–20), Jeremias, Obadias, Nahum, Habakkuk og Sefanias.

4. Denne profeti er typisk for de profeters skrivelser, der levede Lehis tid. Sammenlign med Hulda i 2 Kong 22:15–17; Jeremias i Jer 5:1–10; Habakkuk i Hab 1:1–10; og Sefanias i Sef 1:1–18.

5. Yderligere kommentarer om Zenos' bidrag findes i Bruce R. McConkies »The Doctrinal Restoration«, i *The Joseph Smith Translation: The Restoration of Plain and Precious Things*, red. Monte S. Nyman og Robert L. Millet, 1985, s. 17–18; Bruce R. McConkie, *A New Witness for the Articles of Faith*, 1985, s. 558–559, 563.

6. Mormons Bog blev først udbudt til salg den 26. marts 1830, og Kirken blev organiseret 11 dage senere, den 6. april.

»DET GÅR JO IKKE UD OVER NOGEN«

Colleen Whitley

John havde altid været en god bror for Becky. Men nu afhang hendes liv af ham.

Det er mit liv! Jeg gør jo ikke nogen fortræd.« Det, der overraskede alle mest, var at John* lød så oprigtig, når han sagde det. Han syntes ikke at være klar over, at han sårede alle omkring sig.

John elskede sin familie. Han var faktisk utrolig følsom og betænksom. Han sparede op af sine penge, så han kunne købe sin mor en statuette, som hun beundrede. Han ryddede op i garagen for sin far. Han var altid sød mod sine søskende, især sin søster Becky, som var to år yngre end han.

John havde fulgt Becky i skole, da hun begyndte i børnehaveklassen, ladet hende gå med sine baseballkasketter og lyttet til hende, når hun snakkede om søde fyre. Den dag hun begyndte i gymnasiet, havde han vist hende, hvordan hun skulle åbne sit skab på skolen.

Johns problemer var begyndt i syvende klasse, da han begyndte at ryge marihuana. Snart begyndte han at tage andre stoffer. Trods sin families bønner og råd fra både biskoppen og psykologer blev han ved med at tage stoffer. Han begyndte også at leve et udsvævende og umoralsk liv. »Jeg gør jo ikke jer noget. Og jeg gør jo heller ikke dem fortræd. Alle pigerne ved, hvad de går ind til. Det, vi gør, går jo ikke ud over nogen. Desuden passer vi på.«

Hele Johns familie blev ved med at elske ham og prøve at hjælpe ham. Især Becky holdt meget af ham, og han af hende. Da Becky giftede sig med Hal, lagde John straks armen om sin nye svoger og sagde, at de altid kunne regne med ham, hvis de havde brug for hjælp. Og han holdt ord. Han kørte ud i regnen for at hjælpe dem, da de gik i stå på motorvejen. Han hjalp med at gøre rent i deres hus, da Becky blev gravid. Han kom med små overraskelser til sine nevøer, efterhånden som de dukkede op. Nogle gange dukkede han op med en pose varer og lavede aftensmad til dem.

Men pludselig fik Becky brug for meget hjælp. Da Becky en sommer blev syg, fandt lægerne ud af, at hendes langvarige hoste ikke skyldtes influenza eller lungebetændelse, men kræft. Kemoterapi syntes ikke at hjælpe.

Kræften bredte sig så hurtigt, at lægerne sagde, at Beckys eneste chance var en omfattende strålebehandling. Men den stråling, der var kraftig nok til at dræbe alle de ondartede celler, ville også slå de sunde celler i blodet ihjel. De sunde celler kunne erstattes med en knoglemarvstransplantation, men lægerne skulle bruge en person med tilsvarende gener, normalt en bror eller søster. Da Becky forklarede situationen, skyndte hendes søskende sig hen på hospitalet for at få taget prøver.

Nogle dage senere tog hele familien hen på hospitalet for at høre resultatet. De sad sammen i venteværelset og kiggede nervøst, da lægen kom hen til dem med en mappe og et af de blå kort, som laboranten havde udfærdiget på hvert familiemedlem.

Da Hal spurgte, om der var nogen, der kunne bruges, sagde lægen: »Måske.« Og så spurgte han, hvem af dem der var John. John rejste sig, og lægen spurgte, om han lige ville følge med. De forsvandt ind på et lille kontor. Da de kom ud igen, satte Johns sig bedrøvet i den ene ende af en lang sofa. Lægen forklarede, at John var det eneste medlem af familien, hvis genetiske mønster svarede til Beckys. Han var faktisk uhyre velegnet, men

* *Navnene er ændret.*

MODELFOTO: CRAIG DIMOND

han kunne ikke være donor. I hvert fald ikke de første seks måneder.

Johns blodprøve viste ingen tegn på infektion, men hans seksuelle aktiviteter og hans narkomisbrug gjorde, at han var i risikogruppen for AIDS. Hvis han var smittet, kunne smitten blive ført videre til hans søster. Lægen forklarede, at man ikke kan finde selve AIDS-viruset. Kun de antistoffer, som dannes for at bekæmpe sygdommen, kan registreres, og det tager seks måneder, før de dannes. Hospitalet ville fortsætte med at lede efter en anden velegnet donor, sagde lægen.

Men Beckys tid var knap, hun havde ikke et halvt år. I løbet af få uger havde kræften bredt sig så meget, at selv omfattende strålebehandling ikke kunne standse den. Beckys vejrtrækning blev gispende. En ven, der så Beckys anstrengte vejrtrækning, gav udtryk for sin vrede mod John. Becky sagde bare: »Da lægen fortalte mig om prøverne, vidste jeg, at Johns livsstil gjorde det umuligt for ham at hjælpe mig. Og jeg tilgav ham.«

Hal traf forberedelser til begravelsen og forsøgte at forklare sine børn, hvorfor mor ikke kunne lege med dem mere. Beckys forældre tog sig af hendes sørgende familie.

Og John? På nogle områder har hans liv ændret sig. Men hans afhængighed og adfærd er så stærk, at han ikke helt har kunne kvitte dem. Men det er længe siden, at nogen har hørt ham sige: »Det går jo ikke ud over nogen.« □

Tips til familieaften

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

MÅNEDENS HELT
Ruth Ann Cosby

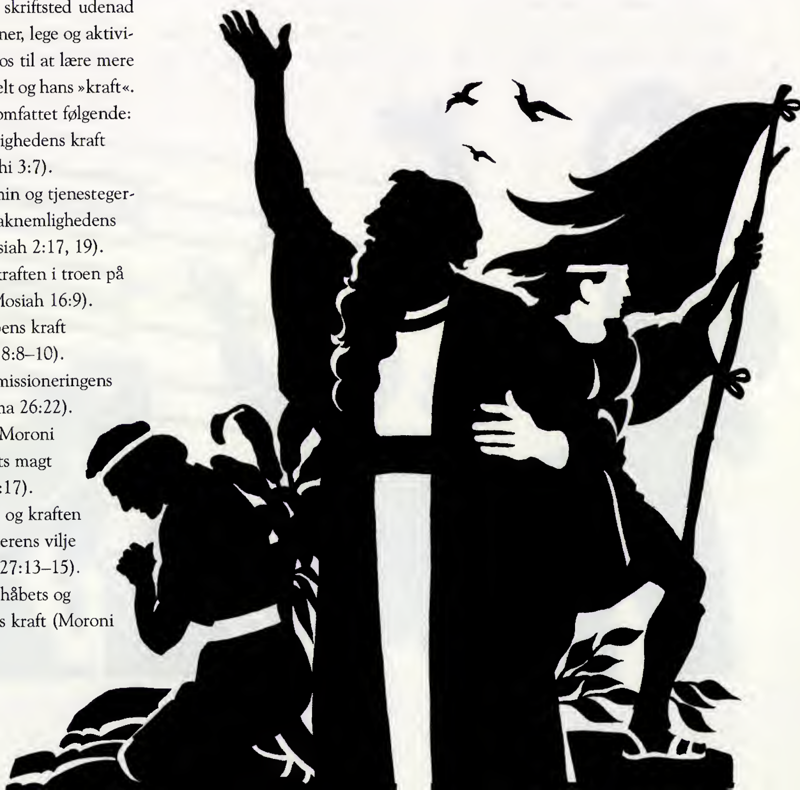
I begyndelsen af året valgte vi 12 »månedens helte« som månedlige temaer for familieaften. Så fik nogle af familiens medlemmer til opgave at forberede familieaftenslektioner, der handlede om disse helte. Hver måned lærer vi et skriftsted udenad og deltager i lektioner, lege og aktiviteter, som hjælper os til at lære mere om hver måneds helt og hans »kraft«.

Vore helte har omfattet følgende:

- Nephi og lydighedens kraft (se 1 Nephi 3:7).
- Kong Benjamin og tjenestegerningens og taknemlighedens kraft (se Mosiah 2:17, 19).
- Abinadi og kraften i troen på Kristus (se Mosiah 16:9).
- Alma og dåbens kraft (se Mosiah 18:8–10).
- Ammon og missioneringens kraft (se Alma 26:22).
- Hærføreren Moroni og eksemplets magt (se Alma 48:17).
- Jesus Kristus og kraften i at gøre Faderens vilje (se 3 Nephi 27:13–15).
- Mormon og håbets og kærlighedens kraft (Moroni 7:41–48).
- Moroni og vidnesbyrdets kraft (se Moroni 10:4–5).

Vi inddeler hver måned i fire forskellige emner, men lader hver enkelt vælge sit eget emne, hvis de har lyst til det. Nogle af de emner, som vi kunne sætte fokus på i den måned, der handlede om Nephi, kunne være: (1) Nephi fulgte profeten; (2) Nephi førte optegnelser; (3) Nephi lærte frelsesplanen at kende; (4) Nephi ærede sin himmelske Fader ved at holde pagter. Vi vælger også en salme eller Primarysang til måneden.

Vores »månedens helt«-familieaftener har været interessante, og børnene ser frem til at høre om disse helte og deres eksempler.

ILLUSTRERET AF JERRY HARSTON

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

SLÆGTSSPILLET

Dorine McDaniel

For en del år siden planlagde jeg en familieaften, der satte fokus på slægtshistorie. Vores børn, der dengang var fra 9 til 13, kendte kun meget lidt til nogle af deres forfædre, så jeg fandt på et spil, der gav os alle sammen mulighed for at lære dem bedre at kende.

Jeg tegnede et seksgenerationsskema på et stort stykke papir. Jeg skrev kun børnenes navne ind og lod de øvrige felter være tomme. (Jeg havde lavet en »facitliste«, så jeg vidste, hvordan det færdige skema skulle se ud.)

For hvert tomt felt i skemaet var der et kort med den pågældende forfaders fulde navn og andre oplysninger om personen. For eksempel stod der på et kort: »Ira Walter Gardner. Jeg blev født i 1849 ved Sweetwater i Wyoming, mens mine forældre var på vej over prærien.«

Mens jeg delte kortene ud, forklarede jeg reglerne. Ved hjælp af de oplysninger, som stod på kortet, skulle vi hver især gætte, hvor på skemaet vores kort hørte hjemme. Hver gang det var deres tur, kunne de stille mig et spørgsmål om deres forfader, men jeg måtte kun svare ja eller nej. Så længe jeg svarede ja på deres spørgsmål, kunne de fortsætte deres tur. Hvis de anbragte deres kort forkert eller fik et nej som svar, var deres tur forbi. Børnene blev grebet af legen, og snart havde vi udfyldt hele skemaet.

Vi nød alle spillet, og børnene lærte at sætte større pris på deres forfædre.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

EFFEKTIVE VISUELLE HJÆLPEMIDLER

Linda Jones Brandolino

Der er få ting, der er så bedårende og inspirerende, som små børn, der fremfører en lektion til familieaften. Men det kan være hårdt at hjælpe små børn med at forberede en lektion. En dag, mens jeg gjorde rent, fandt jeg en enkel løsning lige for næsen af mig.

Der på gulvet lå en opgave, som et af mine børn havde haft med hjem fra Primary. Pludselig virkede papiret som det rene guld. Det slog mig at det – og de mange andre, som jeg havde sat op på køleskabsdøren eller gemt i skuffer – kunne virke som springbræt for lektioner, som mine børn kunne fremføre til familieaften!

Den dag lavede jeg en arkivmappe til hver af mine børn, som de kunne gemme de tegninger og andre opgaver, som de fik med hjem fra Primary. Når et af mine børn så skal have lektionen til familieaften, finder jeg vedkommendes mappe frem og lader ham eller hende kigge den igennem. De finder uundgåeligt et billede, som de kan bruge til at belære familien om et princip, som de engang har lært af en kærlig og inspireret lærer. □

RESSOURCER TIL FAMILIEAFTEN

Følgende ressourcer kan hjælpe familien med at forberede og afholde familieaften. Disse hjælpemidler kan købes via Kirkens distributionscenter:

1. *Familieaften Idé- og håndbog* (katalognr. 31106 110). En hjælp til planlægning af familieaften.

2. *Familieaften videosupplement* International version (katalognr. 56736 110). Videobånd med klip om evangeliske emner, der passer til lektionerne i *Familieaften Idé- og håndbog.*

3. Evangelisk kunst (104 farvebilleder i smart plasticæske. Katalognr. 34730 110; supplement på 56 ekstra billeder, katalognr. 34740 110).

4. Tidsskriftet *Liahona.*

5. Skrifterne som tegneserie for børn:

♦ *Historier fra Mormons Bog* (54 illustrerede historier, katalognr. 35666 110).

♦ *Historier fra Lære og Pagter* (64 illustrerede historier, katalognr. 31122 110).

♦ *Historier fra Det Gamle Testamente* (48 illustrerede historier, katalognr. 31118 110).

♦ *Historier fra Det Nye Testamente* (51 illustrerede historier, katalognr. 31119 110).

6. Musik:

♦ *Salmer og sange* (standardstørrelse, katalognr. 34832 110).

♦ *Børnenes sangbog* (indbunden med spiralryg, katalognr. 34831 110).

BARE EN TIL

Roger Terry

Det havde været en usædvanlig varm dag i Lüneburg i Tyskland, og ældste Kevin Pepper og jeg var trætte. Vores sidste aftale var færdig kl. 21.00, og vi havde en halv time mere at arbejde i, inden vi skulle hjem. Det var for sent at banke på døre, så vi sprang på cyklerne og kørte ind til Lüneburgs forretningscentrum. De fleste af butikkerne var lukket tre timer tidligere, og det travle mylder fra dagtimerne var væk. Der var kun nogle få mennesker, som gik og kiggede på butikker og ikke havde særlig travlt.

Vi trak langsomt af sted med vores cykler, mens vi nu og da stoppede op og spurgte fodgængere, om de havde lyst til at høre om det gengivne evangelium. Ingen var interesseret. Og det var typisk. Tyskland blev betragtet som »en svær mission«. Få dåb. Masser af banken på døre og snakken med fodgængere. Folk var sædvanligvis høflige, men de var forsigtige med hensyn til alt nyt, og de færreste var villige til at overveje at skifte religion.

Vi nåede ned i den fjernestliggende ende af gaden omkring kl. 21.25. Det var tid at køre hjem. Men der i skyggerne stod en mand og lænede sig op af muren. Han havde tyndt hår og pjusket skæg. Jeg så på ældste Pepper, og han så på mig. Vi var trætte, vi havde ikke haft heldet med os den dag, og jeg kunne mærke, at vi tænkte det samme. Måske har en af os endda sagt det: »Han er sikkert som alle de andre, vi har talt med i dag. Lad os køre hjem.« Men noget inden i mig sagde: »Gå hen og tal med ham.«

Vi gik hen til manden og spurgte, om han kendte noget til Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Det gjorde han ikke. Kunne han tænke sig at høre noget om den? Ja, sagde han, og så gav han os sin adresse.

Da vi besøgte Alfred Kliche senere den uge, opdagede vi, at han var væsentlig anderledes end de fleste af de andre mennesker, vi havde snakket med. Han var mere reserveret og mere alvorlig end de fleste, men han var også mere åben. Han var søgende. Som han senere sagde: »Jeg havde overvejet at lære andre mennesker at kende, der som jeg ikke havde opgivet deres tro på Gud.« Han viste os en bog, han var ved at læse. Det var en bog fra en af Østens religioner. Vi fortalte ham om Joseph Smith og gav ham en af vores bøger. Han tog imod den med reserveret nysgerrighed og lovede at læse den.

Vi tog derfra efter den første lektion uden helt at være kloge på, hvad vi skulle mene om *Herr* Kliche. Personlig tvivlede jeg på, at han ville læse bogen. Det første år af min mission – et år uden nogen dåb og med masser af skuffelser – havde sat sine spor på mig. Jeg havde set »realiteter« nok til at dæmpe mit håb med en hel del skepsis. Men *Herr* Kliche inviterede os tilbage, og da vi kom for at undervise ham igen, fortalte han, at han havde læst en hel del i Mormons Bog. Han sagde, at han især havde nydt Esajaskapitlerne i 2 Nephi. I løbet af mine ti måneder i Tyskland havde jeg aldrig før hørt nogen sige det. Faktisk kan jeg ikke mindes af have hørt det i de 23 år, der er gået siden.

Vi underviste *Herr* Kliche gennem hele den usædvanligt varme juli og ind i august. Han gjorde langsomme fremskridt, men viste ingen tegn på snarligt at ville foretage varige ændringer i sit liv. Ældste Pepper og jeg vidste ikke rigtig, hvad der rørte sig i ham. Han var lige så uudgrundelig som den bog om Østens religioner, han havde vist os.

Så en dag i begyndelsen af august kom der brev fra missionskontoret. Jeg skulle forflyttes. Ældste Pepper og jeg havde nogle gode undersøgere på dette tidspunkt, og det var trist at skulle sige farvel til dem. Jeg spekulerede på, hvad der skulle ske. Men arbejdet med at vænne mig til et nyt område, nye undersøgere og medlemmer krævede al min tid, så der var ikke meget tid til at tænke på Lüneburg.

En dag flere uger efter min forflyttelse ringede ældste Pepper. Han fortalt mig, at *Herr* Kliche skulle døbes den 16. oktober, og han ville gerne have, at jeg var til stede. Eftersom jeg blot var blevet forflyttet til den anden ende af Hamborg Stav, gav min missionspræsident mig lov til at deltage.

Ældste Pepper fortalte mig i telefonen, at *Herr* Kliche i lang tid havde gjort langsomme fremskridt, men pludselig

ILLUSTRERET AF SAM LAWLOR

havde han overrasket dem. Missionærerne havde udfordret ham til dåb den 21. september, og han havde sagt ja. Men den 28. september var han blevet bekymret. Han mente, at han havde modtaget et vidnesbyrd, men han ville gerne være helt sikker. Og så, et par dage senere, syntes det hele at falde fra hinanden. *Herr* Kliche sagde, at han ikke længere var interesseret i at tale med dem. Ældste Pepper og ældste Hardy var knust. Hvad havde de gjort forkert? Hvad kunne de gøre?

Men den 3. oktober skete der noget uventet. Ældste Pepper skrev i sin dagbog: »*Herr* Kliche kom i kirke i dag … Ånden var så stærk, at alle i den lille kirkebygning kunne mærke det, især *Herr* Kliche. Han sad på anden række til venstre, helt for sig selv … Med tårer i øjnene rejste han sig og bar sit vidnesbyrd. Solen skinnede ind gennem de store

Solen skinnede ind gennem de store vinduer, og en solstråle syntes at skinne direkte på ham, mens han bar et enkelt og smukt vidnesbyrd.

vinduer, og en solstråle syntes at skinne direkte på ham, mens han bar et enkelt og smukt vidnesbyrd. Det var så oprigtigt. Han sagde, at han havde følt en tilfredsstillelse ved at komme i Kirken, og at han håbede snart at blive medlem. For bare syv uger siden havde han været parat til at opgive sin søgen efter sandheden. Han kunne ikke se nogen grund til, at han skulle skifte kirke, for de var alle sammen ens. Men nu har Sandhedens Ånd hjulpet ham til at se forskellen, og han vil være medlem. Jeg var så begejstret, at jeg knap kunne styre min glæde. Jeg vil altid mindes dagen i dag med glæde.«

Ironisk nok blev ældste Pepper flyttet til Kiel fire dage senere, og var derfor ude at stand til at overvære dåben. Men den 16. oktober 1976 tog min kammerat og jeg toget ind til Hamborg og gik hen til stavscentret, hvor vi overværede Alfred Kliches dåb. Det var en sjældent dejlig oplevelse på en vanskelig mission. Jeg har holdt kontakten ved lige med *Brüder* Kliche siden. Hans omvendelse har bragt mig stor glæde, fordi den var så fuldstændig og varig.

Den lille gren i Lüneburg blev opløst nogle år efter *Brüder* Kliches dåb, og medlemmerne blev indlemmet i et ward i Hamburg. *Brüder* Kliche, der altid har været stærk i evangeliet, har virket i biskopråd og i højrådet. Han giftede sig også med en god sidste dages hellig, og efter mange år tog de på tempelmission sammen. »Jeg er her for at tjene Herren,« skrev han for nylig til mig, »og for at gøre fremskridt. Vi er meget taknemlige for vores tid i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.«

Når jeg ser tilbage på den sommeraften i 1976, er jeg glad for, at ældste Pepper og jeg ikke var for trætte til at tale med bare en mere af vor himmelske Faders sønner. Det var lige før, vi ikke gjorde det, og jeg lærte meget af den oplevelse. Hvis vi havde givet op lidt tidligere, hvilket stort tab ville det så ikke have været – for os, for Kirken og mest af alt for *Brüder* Kliche. □

***Lehis familie slår teltene op i det forjættede land*, af Gary L. Kapp.**
»Og efter at vi havde sejlet i mange dage, kom vi til det forjættede land, og vi gik i land og rejste teltene, og vi kaldte det: det forjættede land« (1 Nephi 18:23).

Herren lovede Lehi det gengivne evangelium i dets fylde, og vi, der læser Mormons Bog, velsignes af det, som han og hans familie erfarede og nedskrev.
Se »En families vidnesbyrd om Kristus«, side 32.

